

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TILINPÄÄTÖS 2025

- Kaupunkiympäristön katsaus
- Toimenpiteiden seuranta
- Kaupunkiympäristön tuloslaskelma
- Vastuualueiden katsaukset
- Vastuualueiden tuloslaskelmat
- Mittarit
- Investointien seuranta
- Henkilötyövuosien ja sairauspoissaolojen seuranta
- Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan selonteko

Kaupunkiympäristö

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Toiminta

Kaupunkiympäristön toiminta on vuoden aikana edennyt pääosin suunnitelmien mukaisesti. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi resurssit on suunnattu erityisesti kaupungin taloutta kohentaviin ja elinvoimaa kasvattaviin hankkeisiin kuten yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen, palveluverkkosuunnitteluun, elinkeinokaavoihin sekä kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen. Perustehtävien lisäksi on valmisteilla valtakunnallinen maankäytön tietojärjestelmän uudistus. Tähän liittyen on aloitettu kaupunkiympäristön kokonaistietojärjestelmän uudistus.

Palveluverkkoselvitys toteutettiin FCG:n konsulttityönä alkuvuoden 2025 aikana. Selvityksen esityksiin saatiin suuri määrä kannanottoja ja lausuntoja, ja asiaa käsiteltiin yleisö- ja asukastilaisuuksissa. Selvityksen jatkotyönä saadun palautteen pohjalta valmisteltiin Kuopion varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035. Suunnitelma on uudelleen valmistelussa tiettyjä lisäselvityksiä varten. Kuopion keskeisen kaupunkialueen kaupan selvitys valmistui tammikuussa 2025, ja sen pohjalta valmistellaan kaupan kehittämisen kaavoitusperiaatteet.

Kuopion asuntotuotanto on ollut hyvin vähäistä vuoden 2025 aikana. Uusia asuntoja valmistui 310, joista 66 on pientaloja. Uusia asuntoja on valmistunut Kuopas Oy:n opiskelijataloon Savilahdessa ja lisäksi uusi asumisoikeuskohde valmistui Jynkkään. Asuntorakentamisen matala taso vaikutti myös rakennusvalvonnan lupamääriin. Muun rakentamisen rakentamislupien hakeminen toteutui vuoden loppua kohden lähes normaalin rakentamisen suhdanteen tasoisesti.

Yritystonttien kysyntä jatkui hyvällä tasolla varsinkin paljon tilaa vaativien yrityshankkeiden osalta, mutta tonttien kysyntä asuinrakentamiseen oli edelleen vähäistä. Asuntorakentamisen osalta edistettiin Savilahden asumisoikeuskerrostalon rakentamishanketta, jotta asuntorakentaminen ei kokonaan pysähtyisi. Maankäyttösopimuksia allekirjoitettiin neljä ja kiinteistökehitystoiminnassa saatettiin loppuun monivuotinen projekti, kouluviraston kiinteistö myytiin heinäkuun alussa.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli vuonna 2025 noin 9,37 miljoonaa, mikä tarkoittaa 2,6 % nousua edellisen vuoteen verrattuna. Palveluliikenteen uusi sopimuskauti alkoi 30.6.2025, minkä myötä palveluliikenteen liikennöintikustannukset pienenevät.

Vieraslajien torjuntaan kiinnitettiin vuoden aikana enemmän huomiota, koska vieraslajien runsastuminen voi muodostua tulevaisuudessa isoksi ongelmaksi. Osa vieraslajeista, kuten kurtutulehrituusu on hallinnassa, mutta varsinkin lupiini ja jättipalsami ovat nyt levinneet laajalti. Vuonna 2025 uudeksi kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi on säädetty viitapihlaja-angervo. Vieraslajien levinneisyyden hallinta vaatii yhteistyötä sekä kaupunkiorganisaation sisällä että kaupungin alueella olevien kiinteistöjen kanssa.

Valokuituverkostojen rakentaminen jatkui vilkkaana kuluneena vuonna, ja kaivulupia oli runsaasti haussa. Valokuituverkostojen runsas rakentaminen aiheutti haasteita kunnossapitoon, sillä uusien töiden lisäksi oli edelleen entisiäkin kohteita päälystämättä. Erityisesti yksi operaattori ei saanut töitään viimeisteltyä vuoden loppuun mennessä. Kaupungille tuli runsaasti kaapelitöihin liittyviä palautteita.

Metsät ja vesialueet -yksiköstä ollaan mukana maakunnallisessa metsäneuvostossa. Metsäneuvostot edistävät metsiin perustuvia elinkeinoja ja metsäsektorin alueellista yhteistyötä sekä laativat alueellisen metsäohjelman.

Puuaineksen hakkuut etenivät aikataulussa. Toimituskaupan hakkuut painottuivat normaalia enemmän kuitupuuhun. Puutavaran kysyntä sekä markkinahinta laskivat kevään hinnoista. Hinnat ovat kuitenkin edelleen edellisvuotta korkeammalla tasolla. Hintojen lasku johtui mm. teollisuuden suurista puutavaravarastoista. Myös metsäteollisuuden lopputuotteiden kysyntä hiljentyi.

Kiinteistönmuodostus- ja paikkatietopalvelut otti käyttöön laserkeilaimia, jotka mahdollistavat aineiston tuottamisen tehokkaammin maastossa sekä antavat paremmin mahdollisuuden jatkojalostaa aineistoa talviaikaan toimistolla.

Kestävät viranomaispalvelut 2030 Pohjois-Savossa-hanke eteni suunnitelmallisesti. Ympäristöterveydenhuollon osalta pidettiin ympäristöterveysjohtajien ja ko. kuntien kunnanjohtajien kesken ohjaava neuvottelu. Hankkeeseen osallistuu 16 kuntaa, Kuopio toimii hankkeen vetäjänä. Hankkeesta odotetaan tuloksia pidemmän ajan palveluiden järjestämisen suunnitteluun, mutta myös lähivuosiksi tietoa, miten erityisesti pieneläinpäivystys olisi kustannustehokkainta järjestää. Pieneläinpäivystyksen sopimuksessa täytyi ottaa käyttöön optiovuodet nykyisen palveluntarjoajan kanssa vielä vuosille 2026 ja 2027. Talouden tasapainottamisohjelmaan sisällytetty omana toimintana järjestäminen nopeammalla aikataululla sisältää riskejä, joiden vuoksi muutosta ei ole järkevää toteuttaa nopeammassa aikataulussa eikä ennen lisätietoja hankkeen tuloksista.

Keskeisen kaupunkialueen kehittäminen 2040 – hankkeen Kuopio Plus kehittämisohjelman laatiminen on käynnissä.

Jätehuollon viranomaispalveluissa sujuvoitettiin asiakaspalvelu- ja hakemusprosesseja yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Erityisessä seurannassa oli biojätteen erilliskeräysvelvoitteiden toteutuminen, minkä myötä Kuopion keskeisen kaupunkialueen pientalot liitettiin kattavasti biojätteen erilliskeräyksen piiriin.

Asiakaspalvelun kehittäminen ja palvelujen suuntaaminen digitaaliseen muotoon jatkuu edelleen. Puhelupalvelujen sekä valtuustotalon asiakaspalvelun toiminnot yhdistyivät kuluneen vuoden aikana.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Investointisuunnitelmaan tehtiin valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutoksia kohderyhmästä toiseen. Pienen Neulamäen poisjääminen investointiohjelmasta muutti investointien kokonaisuutta. Tämän vuoksi valmisteltiin vaihtoehtoisia ratkaisuja yritystonttikysyntään siten, että asemakaavoitettujen Etelä-Kuopion yrityspuiston tonttien esirakentaminen käynnistettiin Kylmämässä Matkukseksi ja Ratarinteenkadulla Matkukseksi.

Rakentamisen heikko kysyntä ja yleinen taloustilanne vaikuttavat koko maaomaisuuden toimintojen kysyntään sekä tulokertymiin ja siten tulotavoitteiden saavuttamiseen. Tonttien ostohalukkuus jäi ennakoidusti vähäiseksi ja siten myyntivoittojen kokonaiskertymä jäi noin 2,6 miljoonaan euroon. Vaikea markkinatilanne heijastui myös maankäyttösopimuksiin, koska kaavamuutosten kohteena olevat hankkeet eivät toteutuneet suunnitellusti. Maankäyttösopimusten kautta saatavat tulot olivat noin 2,5 miljoonaa euroa.

Vähäisen asuntorakentamisen vuoksi rakennusvalvonnan tulot jäivät talousarviotavoitteesta. Tähän reagoitiin pitämällä kahta tehtävää täyttämättömänä henkilöstösäästöjen saamiseksi. Myös palvelujen ostoista haettiin säästöjä.

Kunnossapidossa kuluvana kesänä oli paljon valokuituoperaattorien kaivulupia haussa ja edelleen on entisiäkin, vuoden 2024 kohteita päällystämättä. Erityisesti yksi operaattori ei saanut töitään viimeistelyä vuoden loppuun mennessä. Kesken jäävät työt voivat tulla kaupungin hoidettaviksi. Taloudellinen riski voi olla satoja tuhansia euroja. Riskiä on saatu pienennettyä aktiivisella aikaisella puuttumisella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Kaavoituksen resurssit on suunnattu kaupungin taloutta kohentaviin ja elinvoimaa kasvattaviin tehtäviin: yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen ja kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen.
- Kuopion kaupungin ja seudun kuntien palveluverkkoselvitys valmistui FCG:n konsulttityönä keväällä 2025. Selvityksestä saadun palautteen pohjalta valmisteltiin syksyn aikana Kuopion varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035. Kaupunginhallitus palautti suunnitelman uudelleen valmisteluun 1.12.2025 tiettyjä lisäselvityksiä varten.
- Palveluliikenteen järjestämisen kustannuksia on karsittu
- Hankinnoissa käytettiin harkintaa.
- Hulevesikaivojen mittaukset tuotettiin sisäisenä työnä, mikä toi kaupungille säästöjä.
- Tarkasteltiin laitteistojen ja ohjelmistojen tarpeellisuutta sekä otettiin käyttöön uutta huomattavasti huokeampaa levytilaa aineistoja varten. Edellä mainitut toimenpiteet toivat säästöjä.
- Hinnastot ja taksat on päivitetty, myös taksarakennetta on uusittu paremmin kustannusvastaavaksi. Päivityksillä varmistetaan talouden kestävyyttä ja aiheuttajaa maksaa -periaatteen toteutumista.
- Pystykauppa-kohteilta myytiin myös hakkuutähteet.

- Tukkipuuvaltaiset leimikot myytiin pystykaupalla. Nykyisellä hintatasolla pystykaupan nettohinta on parempi kuin toimituskaupalla. Tällä ratkaisulla edesautettiin talouden tasapainotusohjelman mukaisen eurotavoitteen saavuttamista.
- Eläinlääkintään asetetuista tavoitteista on Juankosken vastaanoton lakkauttaminen toteutunut, sen sijaan pieneläinpäivystyksen siirtäminen omaksi toiminnaksi sisältää niin suuria riskejä, että sitä on valmisteltava huolella yhteistyössä useiden muiden kuntien kanssa. Siirto omaksi toiminnaksi voisi tämän hetken suunnitelmien mukaan toteutua vuoden 2028 alkuun mennessä siten, että toimintaa aloitetaan vaiheittain vuoden 2027 aikana.
- Puhelupalvelukeskuksen ja valtuustotalon asiakaspalvelun toiminnot yhdistettiin ja puhelunvälityksestä luovuttiin, koska puhelujen välitykselle ei enää ollut suurta tarvetta. Asiakkaille päin muutos näkyy muuttuneena asiakaspalvelunumerona. Kuopion kaupungin konserniyhtiöiden puhelunvälitys- ja liittymänhallinnan palvelusopimukset irtisanottiin.
- Kärkihanketoimintaa kehitetään paremmin kaupungin elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tukevaksi strategisen kaupunkikehityksen suuntaan. Tällöin voidaan vaikuttavammin tukea kaupunkiorganisaation ja sidosryhmien toteuttamia suuria poikkihallinnollisesti toisiinsa kytkeytyneitä kokonaisuuksia. Kehittämisen tueksi valmistellaan EAKR-tukirahoitteisia hankkeita.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- On luotu valmiuksia valtakunnalliseen maankäytön tietojärjestelmän uudistukseen ja osallistuttu Ryhti-hankeeseen. Tietojärjestelmäuudistuksen kautta haetaan tehokkuutta, jatkuvuutta ja toimintavarmuutta.
- On valmisteltu kaupunkiympäristön palvelualueen tieto- ja toimintajärjestelmän kokonaisuudistusta (KATTO-hanke).
- Yksiköiden välistä yhteistyötä on kehitetty ja moniosaamista lisätty.
- Jatkuvuudenhallinta on olennainen osa viranomaisvastuualueen työtä, ja korostetusti esillä arjen työssä mm. terveydensuojelussa ja ympäristönsuojelussa monella tasolla.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön hyvinvoinnista huolehdittiin järjestämällä tyhy-toimintaa sekä yksikkö- että vastuualueetasolla.
- Henkilöstösäästöjä on toteutettu rakennusvalvonnassa koko vuoden ajan. Asuntorakentamisen vähäisen määrän vuoksi työkuorma ei ole kasvanut kohtuuttomaksi, vaikka samalla on ollut otettava hallintaan rakentamislain iso uudistus ja rakennusjärjestyksen päivittämisen aloitus. Sairaspoissaolot ovat pysyneet hyvin maltillisella tasolla, mutta työtyytyväisyydessä on ollut välillä näkyvissä huolta aiheuttavia merkkejä säästötoimenpiteiden kohdentamisesta uutisoitaessa ja keskusteltaessa. Lupien kysynnän vilkastuessa täyttämättä olevat tehtävät on välttämätöntä täyttää uudelleen.
- Toiminnan uudistamista on suunniteltu yhdessä henkilöstön kanssa.
- Toimialalla on tehty hyvinvointisuunnitelmat, joissa korostetaan palveluyksiköiden välistä vuorovaikutusta.
- Työnohjausta on käytetty tarvittaessa mm. työmäärän ja työtehtävien hallitsemiseen. Myös ajankäytön hallinnan koulutusta on järjestetty.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuu-taho	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Kuopiolaisten tyytyväisyys asuin ympäristöön säilyy korkeana ja asunnottomuus vähenee	Asunnottomuus Ympäristön viihtyvyys ja kunnossapito (kadut ja puistot)	Asuin ympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus huomioidaan maankäytön suunnittelussa ja rakentamishakkeissa. Pidetään huolta, että Kuopioon saadaan toteutumaan monipuolisia asuin alueita mukaan lukien kohtuuhintainen asuntotuotanto. Valvotaan ja kehitetään kunnossapitourakoiden sopimuksen mukaisen laadun toteutumista.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Asuin ympäristön viihtyisyys, terveellisyys ja turvallisuus on huomioitu maankäytön suunnittelussa, infran rakentamishakkeissa ja kunnossapidossa. Kunnossapidon taso on säilynyt korkeana FCG:n tutkimuksen perusteella. Elokuussa valmistui Kuopas Oy:n 128 opiskelija-asuntoa Savilahden Kampus Mastoon ja 22 TA-asumisoikeusasuntoa Jynkän Kulmaan. Savilahdessa on käynnistynyt valtion tukeman asumisoikeusasuntoja käsittävän kerrostalon rakentaminen. Niiralan Kulma Oy:lle on varattu kaksi uutta tonttia valtion tukemaa kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa varten. Kerros- ja rivitalojen rakentaminen on vallitsevan taloudellisen tilanteen takia hidasta. Lisäksi valtion päätökset asumisoikeusasuntojen rakentamisen loppumisesta ja asuntotuotannon valtion tuen vähentämisestä vaikuttavat asuntotuotantoon.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asukkaiden vaikuttaminen itseään koskeviin asioihin	Asukkaiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä eri tahojen kanssa digitaalisia välineitä hyödyntäen. Edistetään erilaisten sidosryhmien välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta esim. Savilahti-projektissa Yhteistyöryhmä ja Savilahti-foorumi Osallistutaan FCG-vuosittaiseen asiakastytyväisyyskyselyyn Toteutetaan asiakaskyselyt ympäristöterveydenhuollossa ja jätehuollon viranomaispalveluissa.		Ismo Heikkinen, Antti Niskanen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Kaavojen ja muiden kaupunkisuunnitelmien osallistamisessa on hyödynnetty yleisötilaisuuksien lisäksi digitaalisia työkaluja, mm. Maptionnaire-sovellusta. Kaupunkimalleja ja kartta-aineistoa on ylläpidetty osallistamisen tueksi. Savilahden yhteistyöryhmä on toiminut säännöllisesti fyysisen kaupunkiympäristön kehittämisen ja Savilahden rakentamisen koordinoimiseksi. Asiakastytyväisyyskysely on tehty ja sen perusteella mm. talvikunnossapitomittarin tulos on kehittynyt positiivisesti. Jätehuollon viranomaispalveluissa asiakaspalvelun kehittämistoimenpiteitä on toteutettu asiakaskyselyn tulosten pohjalta.	Etenee suunnitellusti / Valmis

1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Asukkaiden tyytyväisyys oman asuinalueen turvallisuuteen	Esteettömyyden yleissuunnitelma ja arjen turvallisuus huomioidaan suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Esteettömyyden yleissuunnitelma on otettu huomioon jatkosuunnittelussa ja siten myös toteutuksessa. Turvallisuus ja esteettömyys on huomioitu kaavoituksessa, rakentamisessa ja kunnossapidossa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
		Katuturvallisuusin deksi	Jatketaan liukkauden varoittamispalvelua jalankulkijoille.			Aineistopalvelun kautta on tuettu esteettömyystyön edistämistä.	
		Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä				Liukkauden varoittamispalvelun tilaamista on jatkettu.	
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta	Hyödynnetään ja kehitetään viherkerroin -työkalua.		Ismo Heikkinen, Antti Niskanen, Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Viherkerroin on otettu käyttöön asemakaavoituksessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
		Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Huolehditaan monipuolisista retkeilyn ja ulkoilun palveluista. Kehitetään ulkoalueita ja kaupunkitiloja torin ympäristössä, Puijolla, Mölymäellä ja Savilahdessa.			Kauppatorin esiintymislavan ja puolikiinteiden ravintolakonttien suunnittelu on käynnissä.	
			Edistetään Savilahden virkistysverkoston / -reitistöjen suunnittelua/toteutumista ja kytkeytymistä lähialueisiin esim. Puijo, Neulaniemi.			Mölymäen ja Savilahden alueiden rakentamista jatkettaessa on otettu huomioon kaupunkitilat. Puijon alueelle on tehty jatkosuunnitelmia.	
						Osasta laavuja on tehty esteettömiä ja ympärivuotisen käytön mahdollistavia. Olemassa olevia retkeilyreittejä on ylläpidetty ja parannettu. Korkeakoskelle on uusittu portaat ja rakennettu esteetön kulkutasanne ja Vanuvuorelle on rakennettu uusi laavu.	
						Vanhan Varikon pääkävely- ja pyöräilyreitille haettiin EAKR tukirahoitusta, jota ei saatu. Savilahti-Neulamäki yhteyttä tutkitaan Neularinteen kaavatyön yhteydessä samanaikaisesti. Savilahden laajempi yleissuunnittelu sisältäen reitistöt ja viheralueet ei ole edennyt.	
						Savilahdessa on toteutettu kv-opiskelijatyönä elämyksellinen kohtaamispaikka Yliopistonrannassa (Leirituli).	

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuu-taho	Vastuu-henkilö	Seuranta 31.12.	Tila
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyss-ympäristö	Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen	Yritystontit (sopivuus, määrä)	Vahvistetaan elinvoimaa riittävällä ja monipuolisella yritystonttitarjonnalla. Pidetään huolta riittävästä maareservistä.		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Yritystonttitarjonnan kasvattaminen on ollut kaavoituksen painopisteenä. Kaavahankkeiden määrää ja henkilöresursseja yrityskaavoitukseen on lisätty. Maata on hankittu yritysalueita varten kaupungin kasvusuunnilta Hiltulanlahdesta ja Rasinmäestä. Yritystonttivaranto keskeisellä kaupunkialueella ja maaseututaajamissa on kaikkiaan noin 100 tonttia. Niistä aktiivisesti on tarjolla netin kautta noin 50. Lisäksi kokonaismäärä sisältää erityistontteja 15–20 kappaletta hyvällä sijainnilla, joihin haetaan yrittäjää tapauskohtaisen neuvottelun kautta. Loppuosa on tontteja, joilla on käynnissä asemakaavamuutos tai jotka eivät vanhentuneen asemakaavan, luontoarvojen tai sijaintinsa takia vastaa enää tämän päivän kysyntää. Yritystonttivarantoa ollaan käymässä läpi ja päivittämässä karttapalvelussa markkinoinnissa olevien tonttien listaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä	Asuntotuotanto (lkm, tyyppi, hallintasuhde) Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta Maaseutuohjelman toteuttaminen	Varmistetaan kaavoituksella monipuolisen asuntotuotannon tonttivarannot lähivuosille. Edistetään täydennysrakentamista ja panostetaan erityisesti pientalotuotantoon, lähiöiden kaupunkirakenteen monipuolistamiseen ja segregaaation ehkäisyyn. Projekti4 elinvoimahankkeen etenemisen tueksi laaditaan kehitysohjelma. Projekti4 on keskeisen kaupunkialueen kehittämisvyöhyke, jossa joukkoliikenteen, kävelyn ja		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Asuinkerrostalojen tonttivaranto on hyvällä tasolla. Pientalotonttivarantoa pyritään kasvattamaan täydennysrakentamisen kaavoituksen yhteydessä. Yleisen taloustilanteen vuoksi asuntotuotanto jäi tavoitteesta, Kuopioon valmistui 310 uutta asuntoa. Kuopion MAL- tavoite on 1000 asuntoa/vuosi. Joukkoliikenteen runkolinjojen täydennysrakentamisselvitys on edennyt suunnitellusti. Kaupunkikeskustan kehittämistä on edistetty yhteistyössä torikortteleiden toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelujohtaja ja maaseutukaavoittaja ovat perehtyneet maaseutualueen kaavoitustarpeisiin pitäjäraatien keskustelutilaisuuksissa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

			pyöräilyn kulkutapaosuudet kasvavat ja maankäyttö tehostuu täydennysrakentamisella. Kaupunkikeskustaa kehitetään mm. Torin länsilaidan asemakaavalla ja keskustan MasterPlanilla. Lisätään maaseututaajamien ja kylien tonttitarjontaa sekä vahvistetaan tonttimarkkinointia. Neuvotellaan keskustan täydennysrakentamiseen liittyvät maankäyttösopimukset.		Maaseututaajamien ja kylien tonttitarjontaa lisätään valmisteilla olevilla osayleis- ja asemakaavoilla. Kuopio Plus -hankkeen (Projekti 4) kehittämisohjelman 1. versio on laadittu. Hankkeen aloitusvaiheen EAKR-tukihakemukselle saatiin myönteinen rahoituspäätös. Kolmevuotinen Kuopion keskeisen kaupunkialueen ilmastokestävä kehittäminen -hanke (KILKE2040) alkaa 2026. Tonttipalveluissa on analysoitu täydennysrakentamisen mahdollisuuksia Kuopio Plus -hankkeen ehdottamiin paikkoihin. Osasta maaseututontteja on laadittu markkinointivideo. Ruutukaavakeskustassa on solmittu keskusseudunkuntatalon ja entisen Savon Sanomien toimitalon tontteja koskevat maankäyttösopimukset. Asuntotuotannon tonttireservi: Asuntotonttien tarjonnan riittävyys: • Kerrostalotontit riittävät noin kahdeksaksi vuodeksi, jos asuntotuotantotavoite on 800 asuntoa vuodessa. Sijainteja ovat Savilahden vanhan varikon, Mölymäen, Lehtorinteen, Keilanrinteen, Kivilammen ja Pirtin tontit. • Omakotitalotontit keskeisellä kaupunkialueella riittävät yhdeksi vuodeksi, mikä kuitenkin riippuu vuosittaisesta tonttikysynnästä. Riittävyys on laskettu nykyisellä luovutusmäärätavoitteella noin 30 tonttia vuodessa. Vuosittaisesta luovutusmäärätavoitteesta joudutaan hieman tinkimään, jotta tontteja riittäisi seuraavallekin vuodelle. Lisäksi on noin 180 tonttia maaseututaajamissa, mutta niiden kysyntä on vähäistä. • Rivitalotontit keskeisellä kaupunkialueella riittävät arviolta neljäksi vuodeksi arvioidulla noin 100 asunnon vuosituotannolla eli viisi rivitalojen rakentamishanketta vuodessa. Sijainteja ovat Kivilammen, Hiltulanlahden ja Lehtorinteen tontit.	
--	--	--	---	--	---	--

2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	Savilahden rakentamisen eteneminen	Tuetaan erityisesti Vanhan Varikon kokonaisuuden ja Savilahdentien varren (Yliopistonranta) toimia, että tonttiluovutukset ja rakennushankkeiden etenemiset ovat mahdollisia. Tuetaan toiminnan ja sisällön kehittämisessä yhteistyön lisääntymistä ja alueen tunnettavuuden kasvattamista	Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Ilkka Laine	Kokonaisuuden yleissuunnittelu on hidastunut. Heikko yleinen suhdannetilanne on vaikeuttanut uusien talohankkeiden käynnistymistä. Savilahdessa on rakenteilla yksi asumisoikeuskohde Sarastuskaarella. Yliopistonrannassa on ollut rakenteilla kaksi Kuopaksen opiskelija-asuntokohdetta. Elokuussa valmistui Kuopas Oy:n 128 opiskelija-asuntoa Savilahden Kampus Mastoon. Savilahden asuntorakentamisen yleistä edistämiskokonaisuutta suunnitellaan. Varikon alueella valmistellaan tontinluovutusta. Tonttien luovutus etenee hitaasti asuntorakentamisen laman takia. On edistetty toimenpiteitä, joiden avulla hankkeiden käynnistyminen on jatkossa nopeampaa ja selkeämpää esim. korttelisuunnitelmien laatimisella. Neularinteen ja Harjulan sairaalan asemakaavat ovat käynnissä. Savilahden alueen rakentumista on jatkettu mm. Yliopistorannan infran rakentamisella ja Neulaniementien saneerauksella. Oppilaitosyhteistyönä on toteutettu kohtaamispaikka Savilahteen, jota kehitetään edelleen yhteistyössä Savonia ammattikorkeakoulun kanssa.	Etenee hitaasti / osittain
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen	Tahkon keskustan ympäristön infran rakentaminen jatkuu. Jatketaan Tahkon alueen retkeilypalveluiden tuottamista ja kehittämistä.	Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Kaavoituksessa ja elinkeinopalvelussa on käynnistetty Tahkon kehittämissuunnitelman valmistelu yhteistyössä Tahkon alueen toimijoiden kanssa. Tahkon alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia on parannettu mm. laavuja uusimalla ja talvipyöräily-/kävelyreittejä parantamalla. Rahasmäenreitin perusparantaminen on aloitettu. Tahkon tapahtuma-alue Event Park on otettu kaupungin hoidettavaksi vastuiden selkeyttämiseksi. Alueen	Etenee suunnitellusti / Valmis

						jatkokehittämisestä on käyty keskusteluja Tahkon toimijoiden kanssa. Tahkolta on ostettu katualueita keskusta-alueen kadunparannustoimien mahdollistamiseksi.	
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Palveluyksiköt osallistuvat aktiivisesti kaupungin markkinointiin eri tavoin. Asiantuntijat ottavat kantaa valtakunnallisiin laki- ja asetushankkeisiin sekä osallistuvat käynnissä olevaan ajankohtaiseen keskusteluun. Jatketaan vahvaa osallistumista liikennejärjestelmätyöhön ja kaupunkipuistoverkostotoimintaan. Aktiivinen viestintä ja edunvalvonta yhteistyöverkostoissa		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine, Antti Niskanen	Lakivalmisteluhankkeista on annettu lausuntoja, joissa on huolehdittava Kuopion edunvalvonnasta. Edunvalvonnasta on huolehdittu osallistumalla muun muassa Kuntaliiton järjestämiin ajankohtaiswebinaareihin, joissa aiheena on ollut rakennetun ympäristön lainsäädäntöuudistukset. Liikennejärjestelmätyöhön on osallistuttu aktiivisesti. Kansallisen kaupunkipuistoverkoston toimintaan on osallistuttu aktiivisesti. Kaupunkiympäristö on ollut mukana valtakunnallisissa yhteistyöverkostoissaan. Kaupunkiympäristö on osallistunut Rakenna ja Asu- sekä Kallavesj'-messuille. Ympäristönsuojelupalvelut on lausunut kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta, keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta ja uudesta metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmasta. Jätehuollon viranomaispalveluista on osallistuttu kiertotalouslain valmisteluun työpajassa. MAL-sopimuksen Kuopio Plus -hankkeen kirjausten myötä valtio on ilmoittanut alustavasti periaatteista, joilla valtio osallistuisi mahdollisesti myös bussien joukkoliikenneinfrastruktuurihankkeiden rahoittamiseen.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuu-taho	Vastuu-henkilö	Seuranta 31.12.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Edistämme puurakentamista mm. kaavoituksen keinoin	Toteutuneet puurakennushankkeet	Edistetään puurakentamista asemakaavoituksella, suunnittelulla ja ohjauksella (yksityiset ja julkiset) sekä tontinluovutuksen keinoin.		Lauri Lytsy, Ilkka Laine	Jynkkään on rakenteilla hirsinen päiväkot. Puukerrostalojen rakentaminen ei ole lähtenyt käyntiin. Rinnalla on pohdittu myös muita keinoja vähähiilisen rakentamisen edistämiseksi.	Etenee hitaasti / osittain
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Kuopiossa on vahva kiertotalouden yritysverkosto ja sitä tukevaa koulutus- ja innovaatiotoimintaa	Kiertotalousyritysten määrä	Tehdään yhteistyötä Savilahdessa sijaitsevien eri koulutusasteiden, tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa. Tuetaan alueen toimijoita kärkialojen toiminnassaan ja annetaan mahdollisuus Savilahden toimia testialustana uusille ratkaisuille.		Tanja Ahonen, Antti Niskanen	Savilahden toimijoiden kanssa on tehty säännöllistä yhteistyötä mm. yhteisten tukirahoitusmahdollisuuksien kartoittamisessa ja hankevalmistelussa sekä haettu yhdessä rahoituksia hankkeisiin. Lisäksi on mahdollistettu opiskelija- ja opinnäytetöitä (esim. liikennedataan liittyen).	Etenee hitaasti / osittain
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Joukkoliikenteen paikallisliikenteen kaikki kilpailutukset tehdään puhtailla käyttövoimilla. Kehitetään hankintojen ympäristöosaamista ja ympäristökriteerien käyttöä ja seurantaa. Infran rakentamisessa käytetään uusiomateriaaleja kaikissa niihin soveltuviin hankkeissa.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen kilpailutuksissa on vaadittu puhtaita käyttövoimia. Uusiomateriaaleja on käytetty niihin soveltuviin hankkeissa. Kaupungin uusiomaarakentamisryhmä on kokoontunut useita kertoja vuoden aikana. SISU-hankkeessa on järjestetty koulutusta vähähiilisestä infrarakentamisesta ja kiertotalouden huomioon ottamisesta hankinnoissa. Ympäristövastuullisten hankintojen toteuttamiselle on laadittu tarkistuslista ja koottu ohjeet yhteen kaupungin sisäiseen verkkoon.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	Suunnitellamme ja toteutamme kestävä ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehtoisen lataus- ja	Tieliikenteen CO2-päästöt kt CO2-ekv	Täydennysrakentamisella edistetään tiivistä ja joukkoliikennettä suosivaa kaupunkirakennetta. Tehdään täydennysrakentamisselvitys joukkoliikenteen runkolinja-alueelle.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen runkolinjojen täydennysrakentamisselvitys on edennyt suunnitellusti, kuten linjan 4 osalta. Täydennysrakentamishankkeita keskustassa ja Haapaniemellä on edistetty maankäyttösopimusneuvotteluin. Rakentamisen alan laman vuoksi täydennysrakentaminen on vähäistä. Tasavallankadun alueella on varauduttu asemakaavassa tankkausasemaan (esim. kaasun). Hiltulanlahden	Etenee suunnitellusti / Valmis

	tankkausverkoston rakentumista		Maankäytön suunnittelussa huomioidaan vaihtoehtoinen lataus- ja tankkausverkosto. Liikenneinfran älyratkaisuja kehitetään eteenpäin.			asemakaavatyössä tutkitaan raskaan liikenteen vetytankkausasemaa. Liikenneinfran älyratkaisujen osalta on kehitetty mm. kevyen liikenteen laskentalaitteita. Pienestä Neulamäestä on varattu tontti raskaan liikenteen sähkön latauspaikkaa varten.	
3.2. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	Joukkoliikenteen matkustajamäärä / v Kestävien liikennemuotojen osuus matkoista	Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksien edistäminen huomioidaan kaikessa suunnittelussa. Joukkoliikenneohjelman 2035 toteuttaminen. Runkolinjaston suunnittelun jatkaminen ja infran rakentaminen. Runkolinjoihin tukeutuvan kaavoituksen edistäminen. Kannustetaan henkilökuntaa käyttämään yhteiskäyttöistä sähköautoa.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen matkustajamäärä vuonna 2025 oli 9,37 miljoonaa, mikä on noin 2,6 % enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajanjaksona. Runkolinjaston suunnittelu ja infran rakentaminen on edennyt suunnitellusti. Runkolinjoihin liittyvien liikennejärjestelyjen toteuttamista on jatkettu. Kaikissa kaupunkitekniikan suunnitelmissa on otettu huomioon joukkoliikenne, kävely ja pyöräily pyrkien edistämään niitä. Kaupungin yhteistä sähköautoa on hyödynnetty aktiivisesti työajoihin. Yhteiskäyttöisen sähköauton käyttö on vakiintunutta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.3. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta	Otamme maankäytön suunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	Luonnonsuojelualueiden määrä Vanhojen metsien osuus Lehtipuuston osuus	Uuden luonnon monimuotoisuusohjelman toimeenpano. Pyritään lisäämään luonnonsuojelualueiden määrää. Kaupungin oma Metso-selvitys on jo tehty, seuraavaksi määritetään suojeltava pinta-ala ja vuonna 2025 konkreettiset kohteet. Jatketaan ELY:n kanssa neuvotteluja luonnonsuojelualueiden lisäämisestä.		Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen	Luonnonsuojelu on huomioitu maankäytön suunnittelussa. Metsien hoidossa on huomioitu metsien monimuotoisuus LUMO-ohjelman mukaisesti. LUMO-ohjelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu eri yksiköissä mm. toteuttamalla luonnonhoitotöitä, lisäämällä kaupunkialueella puuston latvuspeitteisyyttä ja monilajisuutta sekä torjumalla haitallisia vieraskasvilajeja. Kaupunginhallitus on hyväksynyt periaatepäätöksen suojella 250 hehtaaria lisää metsää ja suoalueita lähivuosina. Luonnonsuojeluun soveltuvia alueita	Etenee suunnitellusti / Valmis

						kartoitetaan ja ELY-keskuksen kanssa jatketaan neuvotteluja luonnonsuojelualueiden lisäämisestä. Uudet luonnonsuojelualueet on perustettu Tervaruukinniemeen ja soidensuojelun täydennyskohteille. Muiden uusien suojelualueiden edistäminen on käynnissä, mm. Muurankorven suoalue.	
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO2-päästöt / asukas (t CO2-ekv / as)	SISU-hankkeen toteuttaminen ja päivitetyn resurssivisausohjelman jalkautus. Hulevedet huomioidaan kaavaprosesseissa. Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset huomioidaan suunnittelussa. Pidetään kaupungin metsät elinvoimaisina ja kasvavina, että ne toimivat tehokkaasti hiilinieluinä.		Tanja Ahonen	Hulevesien huomiointi on sisällytetty vuoden 2024 aikana asemakaavoituksessa käyttöön otettuun viherkerroin -työkaluun. Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset huomioidaan maankäytön suunnittelussa. SISU-hanketta on toteutettu hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeen myötä on sisällytetty vuoden 2026 talousarvioon ilmastobudjetointi, joka tekee näkyväksi ilmastotoimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia. Seurantaa varten on kehitetty Ympäristövahti-järjestelmää. SISU-hankkeen jatkoksi on valmisteltu ilmastonmuutoksen sopeutumistoimia edistävä SISUKAS-hanke. Viksu Kuopio -ohjelmaa eli ilmasto- ja resurssivisausohjelmaa on viety eteenpäin suunnitellusti. Ilmastoviestintää on toteutettu aktiivisesti, kampanjoita on toteutettu mm. viisaasta liikkumisesta ja kestävästä kuluttamisesta. Metsien kestävyyttä ilmastonmuutosta vastaan on edistetty mm. lehti- ja lahoppuustoa lisäämällä. Metsänhoitotoimenpiteet on tehty oikea-aikaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Ilmastoviisaiden ruokavalintojen suosiminen hankkeen oppien mukaisesti.		Tanja Ahonen, Ilkka Laine	Kaupungin ruokapalveluhankinnoissa on lisätty Kiertotalouden Green Dealin sitoumusten mukaisesti kasvipohjaista ja kotimaista ruokaa. Lisäksi on toteutettu ruokahävikin vähentämistoimenpiteitä. Hiilijalanjälkeä on saatu toimenpiteiden myötä pienennettyä ja ruokahävikkiä vähennettyä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m3) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Asemakaavoissa mahdollistetaan aurinko- ja geoeenergiapotentiaalin hyödyntäminen. Tuulivoimakaavoja edistetään. Energiansäästöohjelman toteuttamista jatketaan. Edistetään puupohjaisten polttoaineiden saantia markkinoille puun myynnin kilpailuttamisen avulla. Myytävä puutavara kilpailutetaan puutavaralajeittain. Savilahdessa kehitetään mm. kiinteistöautomaattioratkaisuja. Selvitetään pienydinvoiman mahdollisuuksia ja mahdollisia sijainteja lämmöntuotannossa yhdessä Kuopion Energian kanssa.	Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Ilkka Laine	Asemakaavoissa on mahdollistettu uusiutuvien energiamuotojen hyödyntäminen. Vireillä on kolmen tuulivoimahankkeen kaavoitus. Energiansäästöohjelman toimenpiteet ovat jatkuvassa käytössä, KETS:n tavoitteet saavutettiin etujasssa. Puutavaran myynnin kilpailutuksella on ohjattu puutavaran käyttöä kestävästi. Tukki-, kuitu- ja energiapuu on kilpailutettu erikseen. Savilahden kiinteistöautomaattioratkaisujen kehittäminen on vaikeaa rakentamisen vähäisyyden vuoksi. Lämmöntuotantoon suunnitellun pienydinvoimalan asemakaavoitus on käynnissä yhteistyössä Kuopion Energian kanssa. Ympäristönsuojeluviranomainen on osallistunut pienydinvoimalan YVA-prosessiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
---	--	--	--	--	--	---

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategia-linkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Vastuu-taho	Vastuu-henkilö	Seuranta 31.12.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Osallisuutta ja tiedottamista kehitetään. Tuetaan tietohallintoa tietoliikenneverkkokonseptin ja Datajalostamo-älykaupunkialustan sovellusten käyttöönotossa		Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Kaavojen ja muiden kaupunkisuunnitelmien osallistamisessa on hyödynnetty yleisötilaisuuksien lisäksi digitaalisia työkaluja, mm. Maptionnaire-sovellusta. Datajalostamon osalta on tehty vaikutusarviota EU:n datasäädösten vaikutuksista alustan jatkokehitykseen. Lisäksi on tuettu kunnossapidon tilannekuvaratkaisun kehittämistä aiemman liikenteen tilannekuvaratkaisun yhteyteen. Kaupunkiympäristön digitaalisen tieto- ja toimintajärjestelmän kokonaisuudistus (KATTO-hanke) on edennyt. Prosessien kuvaukset ja hankinnan toiminnallisten vaatimusten kuvaukset ovat valmistumassa. Uudistus luo edellytykset palvelujen kehittämiselle ja sujuvoittamiselle asiakkaan näkökulmasta. Strategisten kaupunkikehityshankkeiden kehittämistä on jatkettu mm. määrittelemällä toimintaprosessi ja on laadittu tähän toimintaan liittyvä vaatimusmäärittely.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden osallistumista kehitetään sekä tiedottamista kohdennetaan eri käyttäjäryhmille. Asukkaiden osallistumiseen etsitään uusia muotoja käyttämällä digitalisaation mahdollisuuksia.		Jari Kyllönen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Ilkka Laine	Joukkoliikenteen asiakastytytyväisyyskyselyt on tehty kolme kertaa vuodessa. Kaupunkimallin ylläpidolla on luotu edellytykset asukkaiden monipuoliselle osallistamiselle. Uuden strategisen Kuopio Plus kaupunkikehityshankkeen valmistelussa on tarjottu laajasti osallistumismahdollisuuksia asukkaille ja muille sidosryhmille (sähköinen kysely, osallistamistilaisuus, työpajat).	Etenee suunnitellusti / Valmis

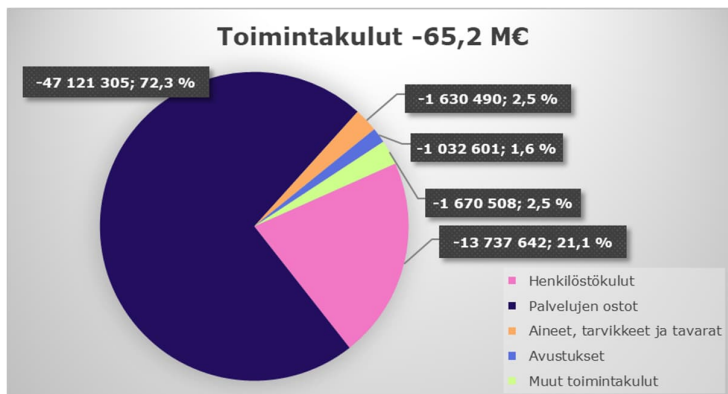
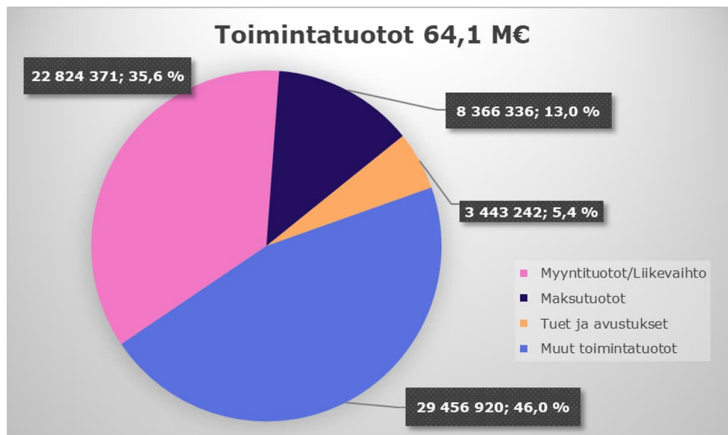
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa.	Jari Kyllönen, Lauri Lytsy, Ismo Heikkinen, Tanja Ahonen, Antti Niskanen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Lapsivaikutustenarviointi ja laaja lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön ja tehty mm. palveluverkkosuunnitelmasta. Arviointi on tehty suppeammassa muodossa (yleinen vaikutusten arviointilomake) päätöksen sitä edellyttäessä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutus-arviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutus-arviointien määrät	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Ilkka Laine, Tanja Ahonen	Maaseutuvaikutusten arviointi on otettu käyttöön ja tehty mm. palveluverkkosuunnitelmasta. Arviointi on tehty suppeammassa muodossa (yleinen vaikutusten arviointilomake) päätöksen sitä edellyttäessä. Laajempaa arviointia vaativia tapauksia ei ole ollut.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Huolehditaan laadukkaista rekrytointiprosesseista. Palkataan kesäharjoittelijoita sekä tuotetaan koululaisten TET-harjoittelua. Oppilaitosyhteistyötä Savonian, Sakkyn ja Itä-Suomen yliopiston kanssa jatketaan.	Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Kesäharjoittelijoita ja alan opiskelijoita on palkattu, lisäksi on tarjottu oppisopimuspaikkoja. Oppilaitosyhteistyötä on tehty mm. Savonian kanssa esimerkiksi kaavoittajakoulutuksen järjestämisessä. Sakkyn ja Rovaniemen AMK:n kanssa on oltu yhteistyössä mukana mahdollistamassa maanmittausalan koulutuksen käynnistymistä Kuopiossa. Sakkyn hirsikurssin sekä metsätalouden opiskelijoiden (metsurit, metsäkoneenkuljettajat) kanssa on tehty yhteistyötä. Maaseutuammattiin ry:n kautta on tuotu luonnonvara-alalle lisää tietoisuutta ja sen myötä on saatu myös TET-jaksolaisia.	Etenee suunnitellusti / Valmis

4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Huolehditaan riittävästä henkilöresursseista ja varahenkilöjärjestelmästä sekä varmistetaan tehtäväsältöjen toimivuus organisaatiossa talouden tasapainottamisen sallimissa raameissa.	Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Työparityöskentelyä on kehitetty sijaistamista ja sairastumistapauksia silmällä pitäen.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Järjestetään esihenkilökoulutusta ja kehitetään esihenkilöiden viestintätaitoja. Huolehditaan itsearviointien ja -seurantojen tekemisestä ja pidetään säännölliset osaamis- ja valmennuskeskustelut.	Jari Kyllönen, Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Osaamis- ja valmennuskeskustelut on käyty yksiköissä vuosittain. Esihenkilöt ovat osallistuneet keskitettyihin esihenkilöille suunnattuihin infoihin ja koulutuksiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	Järjestetään säännöllisesti yhteistä koulutusta asiakkaiden kohtaamiseen ja palvelujen asiakaslähtöiseen kehittämiseen, myös vaativien asiakkaiden kohtaamiseen. Henkilöstön moniosaamista ja tehtäväkiertoa toteutetaan suunnitelmallisesti. Järjestetään henkilöstölle talouskoulutusta.	Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen-Ruuskanen, Ilkka Laine	Töiden ruuhkautumista on tasoitettu yksiköiden välisellä yhteistyöllä. Henkilöstöä ja esihenkilöitä on osallistunut talouskoulutukseen. Lisäksi koulutusta on järjestetty myös kustannuslaskentajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Henkilöstöä on koulutettu talouden tasapainotus huomioon ottaen. Eri vastuualueen henkilöiden kesken on toteutettu tehtäväkiertoa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot	Kehitetään henkilöstön moniosaamista ja parannetaan viestintää.	Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja	Yksiköissä ja vastuualueilla on järjestetty tyhy-toimintaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

	myönteistä työntekijäkokemusta		Huolehditaan riittävästä henkilöstöresursseista, yhteisöllisyydestä ja tyhy-toiminnasta talouden tasapainottamisen sallimissa raameissa Huolehditaan, että työergonomia on kunnossa. Pidetään säännölliset osaamis- ja valmennuskeskustelut.	Ahonen, Anne Simonen- Ruuskanen, Ilkka Laine	Työergonomiaan liittyviä asioita on tarkasteltu aktiivisesti. Osaamis- ja valmennuskeskustelut on käyty yksiköissä vuosittain. Kaupunkisuunnittelupalvelut vieraili Jyväskylässä tutustumassa sikäläisen kaupunkisuunnittelun toimintaan.	✓
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehittämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloittei- den määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Mahdollistetaan monipaikkainen työskentelykulttuuri, luodaan uusia käytäntöjä ja toimintamalleja.	Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen- Ruuskanen, Ilkka Laine	Monipaikkatyöskentely ja hybridimalli on vakiintunut työtavaksi. Säännöllisillä kokoontumisilla on varmistettu työyhteisön toimivuus.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.4. Kestävä talous	Kehittämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Hyödynnetään investoinneissa eri rahoituslähteitä.	Lauri Lytsy, Ismo Heikkinen	Normaalien tukirahoitusmuotojen (EAKR, Traficom) lisäksi vuoden 2025 aikana on hyödynnetty myös nk. eduskunnan joululahjarahaa. Asuntotonttien hintoja on pidetty markkinahintatasolla.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannu- ksista	Palveluverkostosuunnittelulla pyritään vahvaan yhteistyöhön eri asiantuntijoiden kesken ja eri suunnitteluvaiheissa. Osana kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa osallistutaan aktiivisesti palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen rakentamiseen.	Ismo Heikkinen, Lauri Lytsy, Tanja Ahonen, Anne Simonen- Ruuskanen, Ilkka Laine	Palveluverkkoselvitys perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkosta valmistui FCG:n konsulttityönä keväällä. Selvityksestä saadun palautteen pohjalta valmisteltiin syksyn aikana palveluverkkosuunnitelma. Kaupunginhallitus palautti suunnitelman uudelleen valmisteluun 1.12.2025 tiettyjä lisäselvityksiä varten. Kiinteistökehitystoiminnan kautta on vähennetty tarpeettomia tiloja yhteistyössä Tilapalvelujen kanssa (mm. kouluviraston myynti).	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

Kaupunkiympäristön toimiala

Tilin nimi	Tilinpäätös 2024	Talousarvio muutettu	Tilinpäätös 2025	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	69 109 470	66 820 000	64 090 869	-4,1 %
Myyntituotot/Liikevaihto	22 943 980	23 581 000	22 824 371	-3,2 %
Maksutuotot	11 181 789	10 916 000	8 366 336	-23,4 %
Tuet ja avustukset	3 104 135	2 927 000	3 443 242	17,6 %
Muut toimintatuotot	31 879 566	29 396 000	29 456 920	0,2 %
Vuokratuotot	24 744 198	25 473 000	25 262 375	-0,8 %
Muut tuotot	7 135 368	3 923 000	4 194 544	6,9 %
TOIMINTAKULUT	-69 155 597	-67 282 000	-65 192 546	-3,1 %
Henkilöstökulut	-14 485 946	-14 029 200	-13 737 642	-2,1 %
Palvelujen ostot	-48 758 631	-48 455 100	-47 121 305	-2,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 948 964	-2 067 000	-1 630 490	-21,1 %
Avustukset	-2 236 751	-1 170 000	-1 032 601	-11,7 %
Avustukset kotitalouksille	-3 697		0	
Avustukset yhteisöille	-2 233 054	-1 170 000	-1 032 601	-11,7 %
Muut toimintakulut	-1 725 306	-1 560 700	-1 670 508	7,0 %
Vuokrakulut	-1 365 015	-1 343 200	-1 330 805	-0,9 %
Muut kulut	-360 291	-217 500	-339 703	56,2 %
TOIMINTAKATE	-46 127	-462 000	-1 101 677	138,5 %

Kaupunkisuunnittelupalvelut

Kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine

Toiminta

Kaupunkisuunnittelupalveluiden toiminta on edennyt pääosin toimintasuunnitelman mukaisesti. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi resurssit on suunnattu kaupungin taloutta kohentaviin ja elinvoimaa kasvattaviin tehtäviin: yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen, kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen sekä palveluverkkosuunnitteluun. Perustehtävien lisäksi kaupunkisuunnittelua on työllistänyt valtakunnallinen maankäytön tietojärjestelmän uudistus, Ryhti-hanke sekä kaupunkiympäristön palvelualueen tieto- ja toimintajärjestelmän kokonaisuudistus (KATTO-hanke).

Strategisessa maankäytössä työn alla ovat olleet elinkeinoelämän kehittämistä pohjustavat yleispiirteisen tason suunnitelmat Hepomäessä ja Etelä-Kuopiossa sekä logistiikan yleisselvitykset. Tärkeät osayleiskaavat Kelloniemessä, Suovu-Palossessa ja Kurkimäki-Pellesmäki-Vehmasmäki-alueella ovat edenneet. Kelloniemen kaavaehdotus on ollut nähtävillä kesäkuussa, samoin Suovu-Palosen ja Kurkimäki-Pellesmäki-Vehmasmäen osayleiskaavaluonnokset. Vanuvuoren osayleiskaavan hyväksymispäätöksen valituksesta saatiin ratkaisu hallinto-oikeudesta syyskuussa, jolloin hallinto-oikeus hylkäsi tehdyn valituksen. Ratkaisusta on haettu valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Maaseutukaavoittajan työ on lähtenyt hyvin käyntiin maaseudun maankäyttöllisten kehittämistarpeiden ja mahdollisuuksien kartoituksella ja pitäjäkierroksella. Uusi yleiskaavapäällikkö aloitti tehtävässään joulukuussa. Koko kunnan uuden yleiskaavan ohjelmointi on käynnistynyt.

Asemakaavatöiden painotus on edelleen elinkeinokaavoissa, täydennysrakentamisessa sekä kaupungin kiinteistöjen kaavoituksessa. Elinkeinokaavoista on tullut vireille Rasinmäki ja Petosenmäki, Hepomäen teollisuusalue, Sorsasalonen itäosa sekä Kellonkierto 11, luonnosvaiheeseen etenivät Hiltulanlahden rampin ympäristö sekä Matkuksen yritysalue, ja ehdotusvaiheeseen eteni Tehdaskadun yritysalueen B-osa. Runkolinjaston täydennysrakentamisselvityksen ensimmäisen osa (linja 4) valmistui loppuvuodesta ja sen tulokset julkaistaan tammikuun alussa. Täydennysrakentamisen kaavoista vireille tuli vuoden aikana Niuvan sairaala ja luonnosvaiheeseen eteni Neulamäenrinne. Kaupungin omien kiinteistöjen kaavoista vireille tulivat Kasarmialueen ympäristö, Kelloniemen keskus, Kaarenhovin päiväkodin ympäristö, Harjulan sairaala sekä Puijonlaakson keskus. Tärkeitä asemakaavatöitä keskustassa olivat Torin länsireuna ja Itkonniemi I. Ehdotusvaiheen jälkeen maankäyttösopimusneuvotteluvaiheessa olivat Niiralankatu 13 ja Suokatu 23/ Käsityökatu 41. Maaseutukaavoista Karttulan asemakaavanmuutos sekä Riistaveden Vt 9 rinnakkaisväylä etenivät luonnosvaiheeseen. Tahkon kehittämissuunnitelman valmistelua ollaan käynnistämässä yhteistyössä Tahkon alueen toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana voimaan tulleet asemakaavatöitä olivat Golden Resort Tahkolla, Vuorikatu 21 sekä Haapaniementie 10 ja 16. Kaavojen hyväksymistä koskevien valitusten määrä on kasvanut, mikä on lisännyt työmäärää. Hallinto-oikeuden ratkaisua odottavat tällä hetkellä Keskusseuduntalon ja Pieni Neulamäki II laajennusosan kaavat.

Poikkeamishakemusten määrä on ollut kuluneen vuoden aikana viime vuosia korkeampi, mahdollisesti vuoden alussa voimaan tulleen rakentamislain vuoksi. Sisäisillä järjestelyillä täytetty lupavalmistelijan paikka on kuitenkin lyhentänyt lupakäsittelyaikoja.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden hallintosäännön päivityksen, mikä mahdollistaa asemakaavojen päätösvallan delegoinnin ja kaavaprosessin nopeuttamisen. Uudet käytännöt otetaan käyttöön vuoden 2026 kaavoitusohjelman myötä. Asuntorakentamisen matalasuhdanne on edelleen viivästyttänyt yksityisiä kaavahankkeita.

Kuopion asuntotuotanto on ollut hyvin vähäistä vuoden 2025 aikana. Uusiin rakennuksiin valmistui 310 asuntoa, joista 66 (21 %) oli erillispientaloissa. Elokuussa valmistui Kuopas Oy:n 128 opiskelija-asuntoa Savilahteen ja 22 TA-asumisoikeusasuntoa Jynkkään sekä joulukuussa 34 TA-asumisoikeusasuntoa Hatsala Kotikatu 365-alueelle.

Kuopion kaupungin ja seudun kuntien palveluverkkoselvitys valmistui FCG:n konsulttityönä keväällä 2025. Selvityksestä saatiin suuri määrä kannanottoja ja lausuntoja, ja asiaa käsiteltiin useissa yleisötilaisuuksissa. Selvityksestä saadun palautteen pohjalta valmisteltiin syksyn aikana Kuopion varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035. Kaupunginhallitus palautti suunnitelman uudelleen valmisteluun 1.12.2025 tiettyjä lisäselvityksiä varten.

Kuopion keskeisen kaupunkialueen kaupan selvitys valmistui tammikuussa 2025, ja sen pohjalta valmistellaan kaupan kaavoitusperiaatteet. Nämä tuodaan verkkoon kommentoitavaksi ja sen jälkeen kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli vuonna 2025 noin 9,37 miljoonaa, mikä tarkoittaa 2,6 % nousua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Palveluliikenteen uusi sopimuskausi alkoi 30.6.2025, minkä myötä palveluliikenteen liikennöintikustannukset pienenevät.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talousarvioon nähden ei ole merkittäviä poikkeamia. Talousarviossa on huomioitu palveluliikenteen liikennöintikorvausten pieneneminen heinäkuusta alkaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Kaavoituksen resurssit on suunnattu kaupungin taloutta kohentaviin ja elinvoimaa kasvattaviin tehtäviin: yritysalueiden kaavoitukseen, täydennysrakentamiseen ja kaupungin kiinteistöjen kehittämiseen.
- Kuopion kaupungin ja seudun kuntien palveluverkkoselvitys valmistui FCG:n konsulttityönä keväällä 2025. Selvityksestä saadun palautteen pohjalta valmisteltiin syksyn aikana Kuopion varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2035. Kaupunginhallitus palautti suunnitelman uudelleen valmisteluun 1.12.2025 tiettyjä lisäselvityksiä varten.
- Palveluliikenteen järjestämisen kustannuksia on karsittu

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- On luotu valmiuksia valtakunnalliseen maankäytön tietojärjestelmän uudistukseen ja osallistuttu Ryhti-hankkeeseen.
- On valmisteltu kaupunkiympäristön palvelualueen tieto- ja toimintajärjestelmän kokonaisuudistusta (KATTO-hanke).

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön hyvinvoinnista huolehdittiin järjestämällä tyhy-toimintaa niin yksikkötasolla kuin koko vastualueen tasolla.
- Kaupunkisuunnittelu teki opintomatkan Jyväskylään.

Kaupunkitekniikan palvelut

Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja palveluissa

Kaupunkitekniikan palvelujen käyttötaloudessa ei ole merkittäviä poikkeamia käyttösuunnitelmaan. Lisääntyneet asemakaavahankkeet eivät kuitenkaan anna kunnallistekniselle suunnittelulle mahdollisuutta hidastaa tahtia, toisin kuin käyttösuunnitelmassa arveltiin. Alun perin arvioitiin, että kun investointikuorma pienenee talouden tasapainottamisen myötä, voisi tämä vaikuttaa myös suunnittelutahtiin ja edelleen työhyvinvointiin. Viikkaan asemakaavoituksen takia näin ei kuitenkaan ole käymässä. Tämän odotetaan heijastuvan vastaavasti myös yhdyskuntarakentamisen resurssiin.

Kunnallisteknisen suunnittelun kaksi tiimiä on toiminut vajaalla henkilöresurssilla miltei koko vuoden pitkistä poissaolojen vuoksi. Tämä on vaikuttanut suunnittelutöiden aikatauluihin. Osa suunnitelluista töistä on resurssipulan vuoksi jätetty tekemättä.

Kesän aikana yhdeksi kestoaiheeksi nousi vieraslajien torjunta. Tämä ei ole vielä laajuudeltaan mikään kamalan iso asia, mutta se voi muodostua tulevaisuudessa isoksi ongelmaksi. Osa vieraslajeista, kuten kurtulehtiruusu on hallinnassa, mutta varsinkin lupiini ja jättipalsami ovat levinneet paljon. Vuonna 2025 uudeksi kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi on säädetty viitapihlaja-angervo, jonka hävittämiseen paneudutaan tarkemmin vuonna 2026. Tämä ei ole pelkästään kaupunkiympäristön ongelma vaan vaatii yhteistyötä myös muiden kaupungin vastualueiden, kaupungin alueella olevien kiinteistöjen sekä myös valtion (moottoritie) kanssa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talousarvion investointiosaa muutettiin kahdesti 14.04.2025 ja 01.12.2025 vastaamaan paremmin kuluvan vuoden toteutumaa.

Investoinneista Pienen Neulamäen poisjääminen muutti myös investointien kokonaisuutta. Kaupunkitekniikan palveluissa valmisteltiin tämän takia vaihtoehtoisia ratkaisuja yritystonttikysyntään niin. Esirakentamistyöt käynnistyivät syksyn aikana ja ensimmäisinä kohteina olivat tontit Kylmämäessä Matkukseksi ja Ratarinteenkadulla Matkukseksi.

Kunnossapidon puolesta suurin riski on valokuituoperaattorien kaivut, kuluvana kesänä oli paljon kaivulupia haussa ja edelleen on entisiäkin, vuoden 2024 kohteita päällystämättä. Erityisesti yksi operaattori ei saanut töitään viimeistelyä vuoden loppuun mennessä. Tilannetta pyritään parantamaan tulevana vuonna, mutta riskinä on toisaalta myös operaattorien ja heidän aliurakoitsijoiden taloudellinen asema. Mahdolliset kesken jäävät työt saattavat siten jäädä kaupungin hoidettaviksi. Taloudellinen riski voi olla satoja tuhansia euroja. Tätä riskiä on saatu pienennettyä aktiivisella aikaisella puuttumisella.

Kunnossapidon alueurakat ovat kehittyneet normaalin talousraamin puitteissa. Maaninnan alueurakan vuosihinta nousi vajaan 20 000 euroa, mutta tämäkin on määrärahanjaossa huomioitu.

Kunnossapidossa on jouduttu toimimaan vajaalla resurssilla useamman kuukauden ajan siellä tapahtuneiden henkilöstömuutosten vuoksi.

Riski Pienen Neulamäen toisen elinkeinoalueen rakentamisesta toteutui. Asemakaavasta jätettiin hallinto-oikeuteen valituksia, joiden takia rakentamista ei voida aloittaa. Kaupunkitekniikan palvelut on nostanut tilalle Kylmämäen ja Matkukseksi alueiden esirakentamattomia tontteja. Näillä tonteilla on valmis infra ja lainvoimainen asemakaava. Työt käynnistettiin loppuvuodesta. Matkukseksi alueen yritystonttien läheisyydessä on valmis infra ja Kylmämäen tonteille infra rakentuu talven 2025–26 aikana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

Talouden tasapainottamiseen liittyvää toimeenpanoa on seurattu mm. kaupunkiympäristön palvelualueen sekä myös kaupunkitekniikan vastualueen johtoryhmissä.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

On työstetty mm. rakentamiseen liittyvien prosessien kuvauksen yhteydessä.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

Kaupunkitekniikan palveluissa on tehty koko palveluja koskeva yhteinen työhyvinvointisuunnitelma, jossa korostetaan palveluyksiköiden välistä vuorovaikutusta. Parin tiimin osalta on käytetty työnohjausta mm. työtahdin ja työtehtävien hallitsemiseen. Seurantaan palataan vuoden 2026 alussa.

Maaomaisuuden hallintapalvelut

Kiinteistöjohtaja Lauri Lytsy

Toiminta

Yritystonttien kysyntä jatkui vuonna 2025 hyvällä tasolla varsinkin paljon tilaa vaativien yrityshankkeiden osalta, mutta tonttien kysyntä asuinrakentamiseen oli edelleen vähäistä. Asuntorakentamispuolella edistettiin Savilahden asumisoikeuskerroston rakentamishanketta, jotta asuntorakentaminen ei pysähtyisi kokonaan. Maankäyttösopimuksia allekirjoitettiin neljä kappaletta ja ne liittyivät Kuopion keskusseuduntalon sekä Haapaniementie 10:n ja Haapaniementie 16:n kaavoittamiseen asuinkerrostalonteiksi sekä Vuorikatu 21:n toimitilarakentamiseen liittyvään asemakaavamuutokseen.

Kiinteistökehitystoiminnassa saatettiin loppuun monivuotinen projekti. Kouluviraston kiinteistö myytiin heinäkuun alussa. Lisäksi kiinteistökehitykseen kuuluvana Kasarmialueen suunnittelu ja neuvottelut etenivät suunnitellusti. Hanke on pitkäkestoinen ja kaavatyo käynnistyy vuonna 2026.

Tonttipalvelut oli yhdessä muiden palveluyksiköiden kanssa esillä Rakenna ja Asu -messuilla helmikuun lopulla. Messuilla mm. markkinoitiin tontteja ja siellä oli esillä uusi maaseututonttien markkinointia varten tehty video. Videon täydentämiseksi on tehty kesällä uusia kuvauksia.

Omakotitonttien luovutus jatkui Hiltulanlahdessa. Syksyllä oli haettavana toiseksi viimeinen kokonaisuus tontteja. Loput tontit tulevat haettaviksi syksyllä 2026. Sen jälkeen alueella on vapaana vain hakukierroksilta vapaaksi jääneitä tontteja. Kerros- ja rivitalotonttien kysyntä on vähäistä uusien asuntojen kaupan hiljaisuuden takia.

Valokuituverkostojen rakentaminen jatkui vilkkaana. Kaupungille on tullut runsaasti verkostoihin liittyviä sijoituslupahakemuksia ja kaapelitöihin liittyviä palautteita, joiden käsittely ruuhkautti palveluja.

Metsät ja vesialueet -yksikkö teki yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Ingamnedun opiskelijat toteuttivat kaupungille retkeilyvideon, Sakkyn hirsikurssin kanssa tehtiin erilaisia taukopaikkarakenteita ja kiinteistömuodostus- ja paikkatietoyksikön kanssa tarjottiin työharjoittelumahdollisuuksia nuorille TET-jaksojen muodossa.

Metsät ja vesialueet -yksiköstä ollaan mukana maakunnallisessa metsäneuvostossa. Metsäneuvostot edistävät metsiin perustuvia elinkeinoja ja metsäsektorin alueellista yhteistyötä sekä laativat alueellisen metsäohjelman.

Hakkuut etenivät aikataulussa. Toimituskaupan hakkuut painottuivat normaalia enemmän kuitupuuhun. Puutavaran kysyntä sekä markkinahinta laskivat kevään hinnoista. Hinnat olivat kuitenkin edelleen edellisvuotta korkeammalla tasolla. Hintojen lasku johtuu mm. teollisuuden suurista puutavaravarastoista. Myös metsäteollisuuden lopputuotteiden kysyntä hiljentyi.

Kiinteistömuodostus- ja paikkatietopalvelut otti käyttöön laserkeilaimia, jotka mahdollistavat aineiston tuottamisen tehokkaammin maastossa sekä antavat paremmin mahdollisuuden jatkojalostaa aineistoa talviaikaan toimistolla.

Vuonna 2024 kaupunkimittauksissa aloitetut hulevesikaivojen mittaukset työllistivät enemmän kuin mitä alun alkaen oli arveltu. Omana työnä tehdyt hulevesimittaukset tuottavat kaupungille säästöjä.

Kiinteistömuodostus- ja paikkatietopalveluissa sekä tonttipalveluissa on henkilöstöressurssivajetta. Loppuvuodesta on saatu kaksi täyttölupaa sekä lupa laittaa määräaikainen viransijaisuus auki työnhakupalveluun. Rekrytoinnit on käynnistetty tammikuussa 2026.

Olenaiset poikkeamat talousarvioon

Rakentamisen heikko kysyntä ja yleisesti hankala taloustilanne vaikuttavat koko maaomaisuuden toimintojen kysyntään sekä tulokertymiin.

Vuoden 2025 talousarviota laadittaessa myyntivoittotavoite asetettiin tavoitteellisesti korkealle 4,2 miljoonaan euroon, vaikka huonon markkinatilanteen jatkuminen oli ennakoitavissa. Muutetussa talousarviossa myyntivoittotavoite on 2,2 miljoonaa euroa. Tonttien ostohalukkuus jäi ennakoitavasti vähäiseksi ja siten myyntivoittojen kokonaiskertymä jäi noin 2,6 miljoonaan euroon. Vaikea markkinatilanne heijastui myös maankäyttösopimuksiin, koska kaavamuutosten kohteena olevat hankkeet eivät

toteutuneet suunnitellusti. Maankäyttösopimusten kautta saatavat tulot olivat noin 2,5 M€ muutetun talousarvion mukaisen tavoitteen ollessa 3,86 M€.

Maanvuokratulojen kertymä oli noin 25,2 M€ tavoitteen ollessa 25,3 M€. Heikko taloustilanne näkyy etenkin uusien vuokrausten vähyytenä.

Autopaikkasopimusten tuloja oli talousarviossa 0,8 Me. Alkuvuodesta tehtiin yksi Savilahteen sijoittuva asumisoikeuskerrostalon autopaikkasopimus arvoltaan noin 0,4 Me. Muita velvoiteautopaikkoja ostavia rakentamishankkeita Savilahdessa ei käynnistynyt, joten autopaikkasopimusten tulot jäivät noin 0,4 Me arvioidusta.

Vuodelle 2025 puunmyyntituloja oli budjetoitu 2,5 miljoonaa euroa. Epävakaa maailmantilanne heijastuu myös puumarkkinoihin kevään tukkipuun hintapiikistä huolimatta. Pystykaupoilla voidaan kuitenkin reagoida nopeasti hintojen muutoksiin. Kevään hyvä hintataso ja hyvän hintatason myötä tehdyt suuremmat pystykaupat edesauttoivat talousarvion täyttymistä. Metsätalouden tuotto ylittää tulostavoitteen noin 0,6 M€:lla ollen yhteensä noin 3,1 M€. Myös toimituskaupat etenivät suunnitellusti. Menoarvion osalta puunkorjuukulut jäävät noin 0,1 M€ budjetoitua pienemmäksi.

Kokonaisuutena ajatellen tuloarvio oli tehty optimistisesti ja tavoitteita oli nykyisessä suhdannetilanteessa haasteellista saavuttaa. Maaomaisuuden kokonaistulos jää muutetusta talousarviosta noin 0,96M€.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Hankinnoissa käytettiin harkintaa.
- Tuotettiin hulevesikaivojen mittaukset sisäisenä työnä, mikä toi kaupungille säästöjä.
- Tarkasteltiin laitteistojen ja ohjelmistojen tarpeellisuutta sekä otettiin käyttöön uutta huomatta-vasti huokeampaa levytilaa aineistoja varten. Edellä mainitut toimenpiteet toivat säästöjä.
- Tarkastettiin hinnastojen ajantasaisuus.
- Pystykauppakohteilta myytiin myös hakkuutähteet.
- Tukkipuuvaltaiset leimikot myytiin pystykaupalla. Nykyisellä hintatasolla pystykaupan nettohinta on parempi kuin toimituskaupalla. Tällä ratkaisulla edesautettiin talouden tasapainotusohjelman mukaisen eurotavoitteen saavuttamista.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Yksiköiden välisen yhteistyön kehittäminen ja moniosaamisen lisääminen.
- Kokonaisjärjestelmäudistuksen kautta haetaan tehokkuutta, jatkuvuutta ja toimintavarmuutta.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstön hyvinvoinnista huolehdittiin järjestämällä tyhytoimintaa niin yksikötasolla kuin koko maaomaisuuden hallinnan tasolla.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Toiminta

Kestävät viranomaispalvelut 2030 Pohjois-Savossa-hanke on edennyt suunnitelmallisesti. Ympäristöterveydenhuollon osalta pidettiin ympäristöterveysjohtajien ja ko. kuntien kunnanjohtajien kesken ohjaava neuvottelu. Hankkeeseen osallistuu 16 kuntaa, Kuopio toimii hankkeen vetäjänä. Hankkeesta odotetaan tuloksia pidemmän ajan palveluiden järjestämisen suunnitteluun, mutta myös lähivuosiksi tietoa, miten erityisesti pieneläinpäivystys olisi kustannustehokkainta järjestää. Pieneläinpäivystyksen sopimuksessa täytyi ottaa käyttöön optiovuodet nykyisen palveluntarjoajan kanssa vielä vuosille 2026 ja -27, koska talouden tasapainottamisohjelmaan sisällytetty omana toimintana järjestäminen nopeammalla aikataululla sisältää riskejä, joiden vuoksi muutosta ei ole järkevää toteuttaa nopeammassa aikataulussa eikä ennen lisätietoja hankkeen tuloksista. Eläinlääkinnän sopimukset yhteistyökuntien kanssa (5 kpl) tulee päivittää pikimmiten, sillä lainsäädäntö on monin osin muuttunut, ja muuttuu olennaisesti vuoden 2026 alusta lähtien. Eläinlääkinnän sopimusten vanhentuneisuus on merkittävä riski sekä taloudellisesti, että lakisääteisten palvelujen järjestämisen kannalta.

Rakennusvalvontatuloja on laskutettu tammi-syyskuussa noin 1,3 milj. €, kun talousarviossa vuodelle 2025 on 1,9 milj. €. Henkilöstösäästöjä on toteutettu koko kuluva vuosi, joilla saavutetaan toimintatulojen ja toimintamenojen erotuksessa lähelle talousarvion mukainen +/- 0 €:n taso. Asuntorakentaminen on jatkunut huomattavan matalalla tasolla, vuonna 2025 arvioidaan valmistuvan 280 uutta kotia. Asuntorakentamisen kuitenkin odotetaan piristyvän hieman ensi vuonna. Muun rakentamisen rakentamislupien hakeminen on vuoden loppua kohden toteutunut lähes normaalin rakentamisen suhdanteen tasoisesti, minkä ansiosta - toteutettujen säästöjen lisäksi - rakennusvalvonnan tuloksen ennustetta on pystytty kuluva vuoden aikana jokaisessa osavuosiokatsauksessa parantamaan, ja tilinpäätöksessä toteuma näyttäisi olevan talousarvion mukainen. Merkittävimmät rakentamisluvan saaneet liikerakentamisen kohteet ovat runkovaiheessa oleva K-Citymarket Saaristokadulla (kokonaisala yli 27 000 m²), kierrätyskauppakeskus Matkuksentiellä, Teollisuuskatu 6:n tavaratalo sekä Vuorikadulle rakentuva lääkärikeskus. Opetusrakennuksille on myönnetty kaksi rakentamislupaa.

Ympäristönsuojelupalveluissa on jalkautettu Viksu Kuopio -ohjelmaa ja toteutettu SISU-hanketta mm. järjestämällä koulutuksia, tarjoamalla apua toimialojen ilmastotyöhön sekä toteuttamalla aktiivista ilmastoviestintää ja kampanjoita. Ilmastobudjetointi on otettu käyttöön uuteen talousarvioon, ja sen odotetaan tuottavan aiempaa laadukkaampaa tietoa ilmastotekojen kustannusvaikutuksista päätöksenteon tueksi. Luonnon monimuotoisuusohjelmaa (LUMO) on toteutettu mm. järjestämällä luontoretkiä ja -talkoita, toteuttamalla luonnonhoitotöitä ja torjumalla haitallisia vieraskasvilajeja.

Jätehuollon viranomaispalveluissa on sujuvoitettu asiakaspalvelu- ja hakemusprosesseja yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Jätehuollon seurantaa on toteutettu suunnitelmallisesti. Erityisessä seurannassa oli biojätteen erilliskeräysvelvoitteiden toteutuminen, minkä myötä Kuopion keskeisen kaupunkialueen pientalot liitettiin kattavasti biojätteen erilliskeräyksen piiriin.

Olennot poikkeamat talousarvioon

Rakennusvalvonnan tulojen ja menojen erotus on saavuttamassa toteutettujen henkilöstösäästöjen ansiosta talousarvion. Koko vastuualueella on toteutettu säästöjä. Näin ollen aiemmin kuluva vuoden aikana ennustettua poikkeamaa talousarvioon ei näyttäisi syntyvän.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja seuranta

- Eläinlääkintään asetetuista tavoitteista on Juankosken vastaanoton lakkauttaminen toteutunut, sen sijaan pieneläinpäivystyksen siirtäminen omaksi toiminnaksi sisältää niin suuria riskejä, että sitä on valmisteltava huolella yhteistyössä useiden muiden kuntien kanssa. Siirto omaksi toiminnaksi voisi tämän hetken suunnitelmien mukaan toteutua vuoden 2028 alkuun mennessä siten, että toimintaa aloitetaan vaiheittain vuoden 2027 aikana.
- Taksat on kaikilla vastuualueilla päivitetty, myös taksarakennetta on uusittu paremmin kustannusvastaavaksi. Päivityksillä varmistetaan talouden kestävyyttä ja aiheuttaja maksaa -periaatteen toteutumista.

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

- Jatkuvuudenhallinta on olennainen osa viranomaisvastuualueen työtä, ja korostetusti esillä arjen työssä mm. terveys- ja ympäristönsuojelussa ja ympäristönsuojelussa monella tasolla.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Henkilöstösäästöjä on toteutettu rakennusvalvonnassa koko vuoden ajan. Asuntorakentamisen vähäisen määrän vuoksi työkuorma ei ole kasvanut kohtuuttomaksi, vaikka samalla on ollut otettava hallintaan rakentamislain iso uudistus ja rakennusjärjestyksen päivittämisen aloitus. Sairaspoissaolot ovat pysyneet hyvin maltillisella tasolla, mutta työtyytyväisyydessä on ollut välillä näkyvissä huolta aiheuttavia merkkejä säästötoimenpiteiden kohdentamisesta uutisoitaessa ja keskusteltaessa.

Kaupunkiympäristön johdon tukipalvelut

Henkilöstöpäällikkö Anne Simonen-Ruuskanen

Hankejohtaja Antti Niskanen

Toiminta

Strategiset kaupunkikehityshankkeet: Savilahdessa oli rakenteilla yksi asumisoikeuskohde Sarastuskaarella ja Kuopaksen opiskelija-asuntokohde Yliopistonrannassa. Vanhan Varikon asuntotonttien luovutusta aloitettiin valmistelemaan myös Lohkare-konsortion ulkopuolisille rakennuttajille. Lisäksi aloitettiin suunnittelemaan yleisesti Savilahden asuntorakentamisen edistämistoimien kokonaisuutta. Neulaniementien ja Yliopistonrannan katuinfraa rakennettiin. Asemanseudun hankekokonaisuus saatiin suunniteltuun sisältöön nähden valmiiksi. Uutta strategista Kuopio Plus -kärkihanketta edistettiin ja suunniteltiin (entinen "Projekti 4" / "Keskeisen kaupunkialueen kehittäminen 2040" – hanke). Kuopio Plus -hankkeen toteuttamiseen liittyvän kehittämisohjelman 1. versio laadittiin päätöksentekovalmiuteen.

Asiakaspalvelu: Asiakaspalvelun kehittäminen ja palvelujen suuntaaminen digitaaliseen muotoon jatkuu edelleen. Asiakaspalvelupisteen ja puhelupalvelukeskuksen toiminnot on yhdistetty vuoden 2025 aikana.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toiminnassa ei ole olennaisia poikkeamia ennakoidusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpanto ja seuranta

- Strategiset kaupunkikehityshankkeet: Kärkihanketoimintaa aloitettiin kehittämään paremmin kaupungin elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tukevaksi. Vietiin eteenpäin hanketoiminnan uudistamista Strategisten kaupunkikehityshankkeiden suuntaan, jolloin voidaan vaikuttavammin tukea kaupunkiorganisaation ja sidosryhmien toteuttamia suuria poikkihallinnollisesti toisiinsa kytkeytyneitä kokonaisuuksia. Valmisteltiin kaksi EAKR-tukirahoitusta hanketta (investointihanke Savilahteen ja Kuopio Plus -hankkeen aloitusvaiheen suunnitteluhanke). Näistä rahoitusta saatiin jälkimmäiselle 0,36 milj.€ (tuki 80%) Keskeisen kaupunkialueen ilmastokestävä kehittäminen -hankkeelle (KILKE2040).

2. Kriittisiin prosesseihin liittyvien jatkuvuussuunnitelmien laadinta

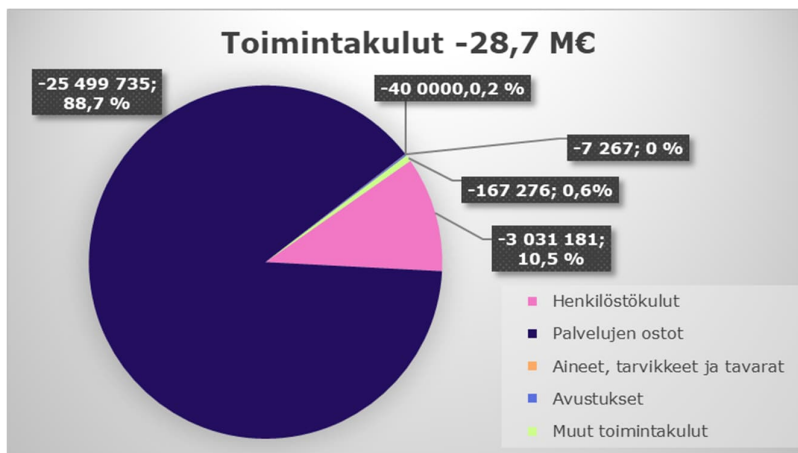
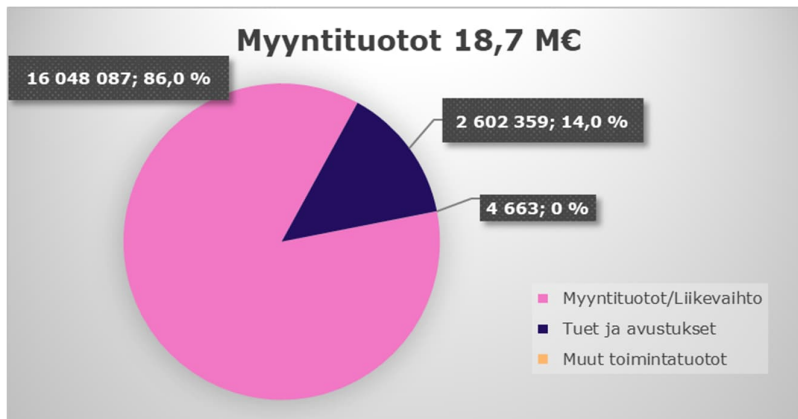
- Strategiset kaupunkikehityshankkeet: Asiantuntijoita oli vanhempainvapaalla ja kaikkia suunniteltuja sisäisiä tehtäväjärjestelyjä ei toteutettu. Toimintaa priorisoitiin käytettävissä olevan henkilöstön kanssa.

3. Henkilöstön hyvinvointi on huomioitava talouden tasapainotusohjelmaa toteutettaessa

- Strategiset kaupunkikehityshankkeet: Toiminnan uudistamista suunniteltiin yhdessä henkilöstön kanssa.

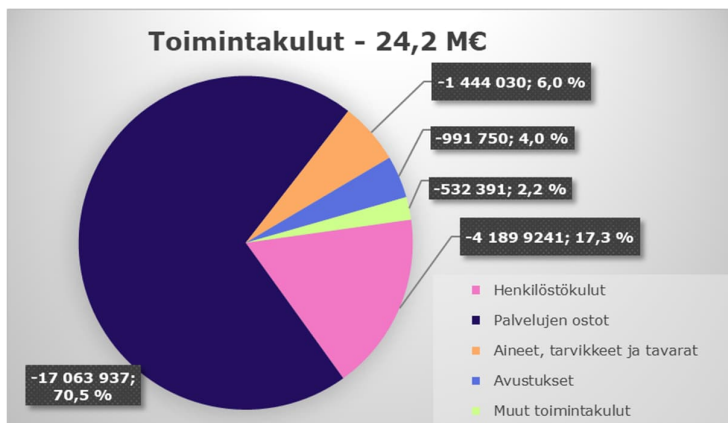
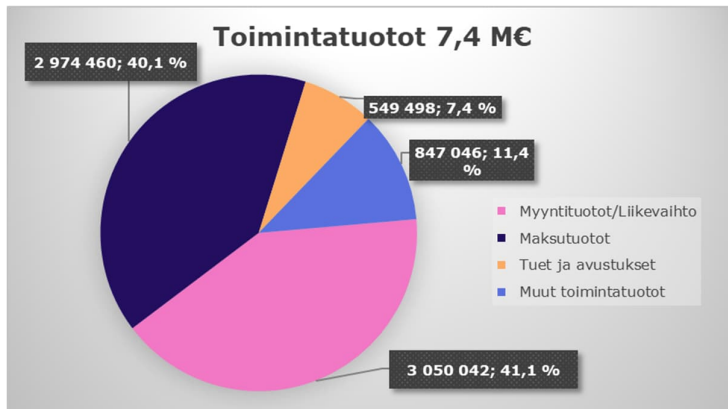
Kaupunkisuunnittelupalvelut

Tilin nimi	Tilinpäätös 2024	Talousarvio muutettu	Tilinpäätös 2025	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	18 961 700	18 961 000	18 655 109	-1,6 %
Myyntituotot/Liikevaihto	16 379 810	16 341 000	16 048 087	-1,8 %
Maksutuotot	40			
Tuet ja avustukset	2 573 819	2 613 000	2 602 359	-0,4 %
Muut toimintatuotot	8 032	7 000	4 663	-33,4 %
Muut tuotot	8 032	7 000	4 663	-33,4 %
TOIMINTAKULUT	-28 764 737	-29 001 900	-28 745 460	-0,9 %
Henkilöstökulut	-2 969 319	-3 027 300	-3 031 181	0,1 %
Palvelujen ostot	-25 472 314	-25 688 000	-25 499 735	-0,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 372	-19 000	-7 267	-61,8 %
Avustukset	-123 569	-100 000	-40 000	-60,0 %
Muut toimintakulut	-160 162	-167 600	-167 276	-0,2 %
Vuokrakulut	-158 136	-158 000	-166 580	5,4 %
Muut kulut	-2 026	-9 600	-696	-92,8 %
TOIMINTAKATE	-9 803 037	-10 040 900	-10 090 351	0,5 %

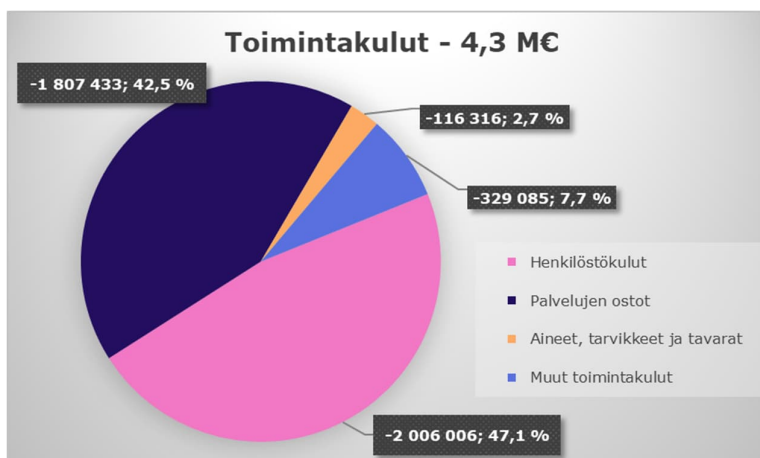
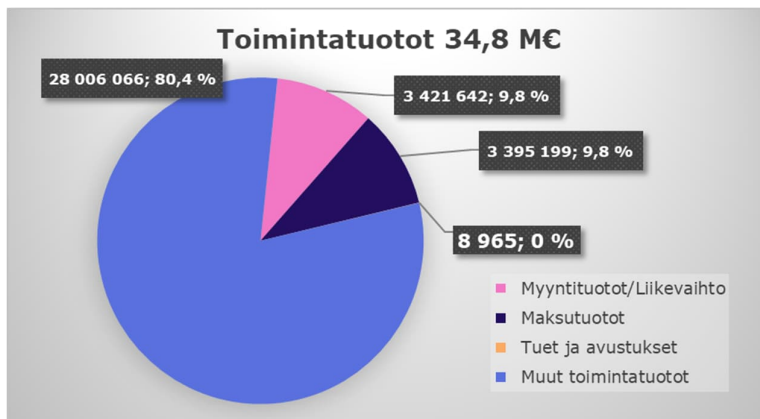
Kaupunkitekniikan palvelut

Tilin nimi	Tilinpäätös 2024	Talousarvio muutettu	Tilinpäätös 2025	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	7 446 049	8 609 000	7 421 046	-13,8 %
Myyntituotot/Liikevaihto	3 370 643	4 320 000	3 050 042	-29,4 %
Maksutuotot	2 739 733	3 130 000	2 974 460	-5,0 %
Tuet ja avustukset	308 347	48 000	549 498	1 044,8 %
Muut toimintatuotot	1 027 326	1 111 000	847 046	-23,8 %
Vuokratuotot	81 599	118 000	77 414	-34,4 %
Muut tuotot	945 726	993 000	769 632	-22,5 %
TOIMINTAKULUT	-26 785 666	-25 578 600	-24 222 031	-5,3 %
Henkilöstökulut	-4 369 952	-4 324 600	-4 189 924	-3,1 %
Palvelujen ostot	-18 052 088	-17 841 000	-17 063 937	-4,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 688 060	-1 809 000	-1 444 030	-20,2 %
Avustukset	-2 109 485	-1 070 000	-991 750	-7,3 %
Muut toimintakulut	-566 082	-534 000	-532 391	-0,3 %
Vuokrakulut	-421 308	-385 000	-381 689	-0,9 %
Muut kulut	-144 774	-149 000	-150 702	1,1 %
TOIMINTAKATE	-19 339 618	-16 969 600	-16 800 985	-1,0 %

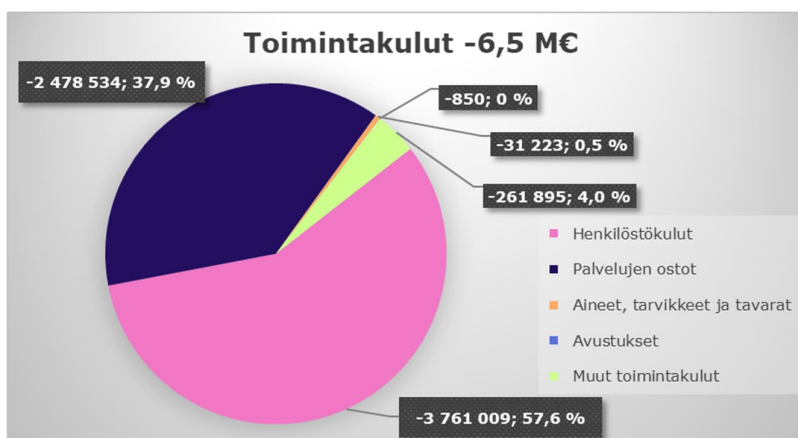
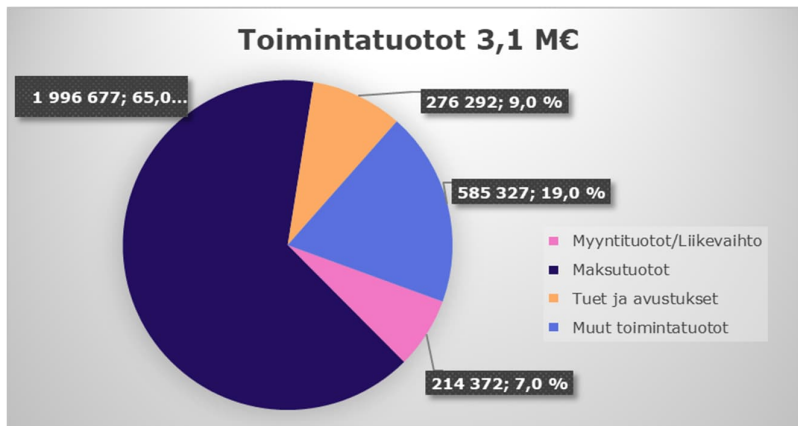
Maaomaisuuden hallintapalvelut

Tilin nimi	Tilinpäätös 2024	Talousarvio muutettu	Tilinpäätös 2025	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	39 993 412	35 421 000	34 831 872	-1,7 %
Myyntituotot/Liikevaihto	2 844 179	2 609 000	3 421 642	31,1 %
Maksutuotot	6 905 704	5 209 000	3 395 199	-34,8 %
Tuet ja avustukset	3 684	6 000	8 965	49,4 %
Muut toimintatuotot	30 239 845	27 597 000	28 006 066	1,5 %
Vuokratuotot	24 649 913	25 345 000	25 173 052	-0,7 %
Muut tuotot	5 589 932	2 252 000	2 833 014	25,8 %
TOIMINTAKULUT	-5 044 660	-4 591 700	-4 258 839	-7,2 %
Henkilöstökulut	-2 058 626	-2 069 200	-2 006 006	-3,1 %
Palvelujen ostot	-2 501 505	-2 153 500	-1 807 433	-16,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-141 850	-165 000	-116 316	-29,5 %
Muut toimintakulut	-342 680	-204 000	-329 085	61,3 %
Vuokrakulut	-159 679	-179 000	-167 308	-6,5 %
Muut kulut	-183 001	-25 000	-161 777	547,1 %
TOIMINTAKATE	34 948 752	30 829 300	30 573 033	-0,8 %

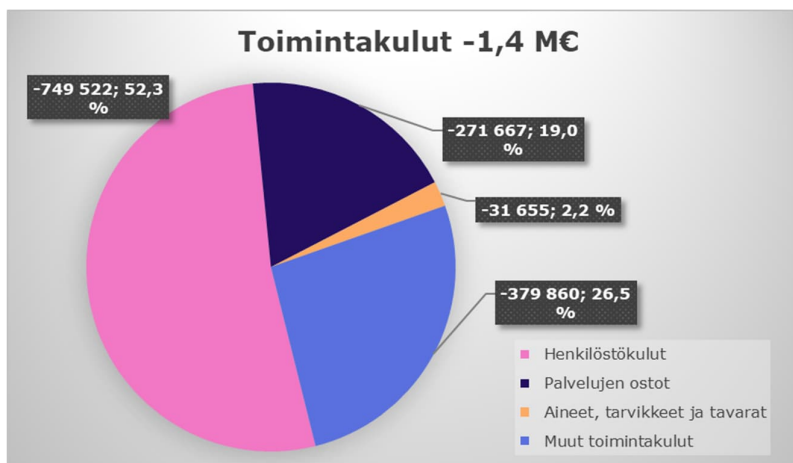
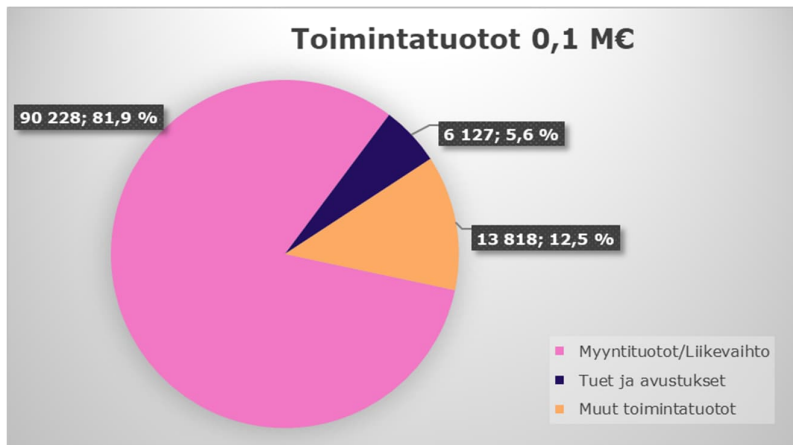
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Tilin nimi	Tilinpäätös 2024	Talousarvio muutettu	Tilinpäätös 2025	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	2 603 840	3 681 000	3 072 668	-16,5 %
Myyntituotot/Liikevaihto	265 952	188 000	214 372	14,0 %
Maksutuotot	1 536 090	2 577 000	1 996 677	-22,5 %
Tuet ja avustukset	210 374	247 000	276 292	11,9 %
Muut toimintatuotot	591 425	669 000	585 327	-12,5 %
Muut tuotot	591 425	669 000	585 327	-12,5 %
TOIMINTAKULUT	-6 803 557	-6 555 000	-6 533 511	-0,3 %
Henkilöstökulut	-3 982 142	-3 843 800	-3 761 009	-2,2 %
Palvelujen ostot	-2 485 666	-2 386 100	-2 478 534	3,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 975	-47 000	-31 223	-33,6 %
Avustukset	-3 697		-850	
Muut toimintakulut	-271 078	-278 100	-261 895	-5,8 %
Vuokrakulut	-260 776	-275 200	-254 216	-7,6 %
Muut kulut	-10 302	-2 900	-7 679	164,8 %
TOIMINTAKATE	-4 199 717	-2 874 000	-3 460 843	20,4 %

Kaupunkiympäristön johdon tukipalvelut

Tilin nimi	Tilinpäätös 2024	Talousarvio muutettu	Tilinpäätös 2025	Muutos %
TOIMINTATUOTOT	104 469	148 000	110 173	-25,6 %
Myyntituotot/Liikevaihto	83 397	123 000	90 228	-26,6 %
Maksutuotot	223			
Tuet ja avustukset	7 912	13 000	6 127	-52,9 %
Muut toimintatuotot	12 938	12 000	13 818	15,2 %
Vuokratuotot	12 685	10 000		-100,0 %
Muut tuotot	253	2 000		-100,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 756 977	-1 554 800	-1 432 704	-7,9 %
Henkilöstökulut	-1 105 907	-764 300	-749 522	-1,9 %
Palvelujen ostot	-247 059	-386 500	-271 667	-29,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 707	-27 000	-31 655	17,2 %
Muut toimintakulut	-385 304	-377 000	-379 860	0,8 %
Vuokrakulut	-365 116	-346 000	-361 012	4,3 %
Muut kulut	-20 187	-31 000	-18 848	-39,2 %
TOIMINTAKATE	-1 652 508	-1 406 800	-1 322 531	-6,0 %

Kaupunkisuunnittelupalvelut
Tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (matkustajaa vuodessa)	8 500 000	9 100 000	9 300 000	4 778 694	6 788 723	9 370 000
★						

Kaupunkitekniikan palvelut
Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Kunnossapidon talvihoidon kustannukset (€/km)	7 266	7 393	7 000	-	-	5 910
★						

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	Tavoite 2025	30.6.2025	30.9.2025	TP 2025
Kunnossapidon talvihoidon asiakastytyytyväisyys (Asteikko 1–5)	3,65	3,72	3,75	-	3,75	3,75
★						

Merkittävien investointien seurantatestit

Maa- ja vesialueet

Maanhankintaneuvotteluja on jatkettu kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvottelujen painopistealueena ovat olleet Hepomäki ja Hiltulanlahti, joista on vireillä olevien neuvottelujen lisäksi vuoden 2025 aikana tehty kolme kiinteistökauppaa. Yritysalueita varten maata on lisäksi hankittu Rasinmäestä. Maanhankintaa on tehty myös Karttulasta asemakaavoituksen tueksi. Virkistysaluetta on ostettu Jynkänvuoren yleiskaavan mukaiselta virkistysalueelta. Kaupungilla on käynnissä lisäksi katualueiden haltuunottoprojekti, jonka painopiste jatkuu Juankoskella.

Maanhankintaan oli vuodelle 2025 varattu investointimäärärahaa 3,0 miljoonaa euroa. Toteuma 31.12.2025 mennessä on noin 0,89 miljoonaa euroa. Investointituloja oli talousarviossa 0,5 miljoonaa euroa, josta on kertynyt noin 118 000 euroa. Myytävien ja myytävien kiinteistöjen alhaisten tasearvojen ja korkeasta tavoitteesta jääneen myyntikauppamäärän takia investointitulot jäivät talousarviota pienemmiksi.

Yhdyskuntarakentaminen 23,4 M€

Yhdyskuntatekniset investoinnit ovat edenneet pääosin käyttösuunnitelman mukaisesti. Pienen Neulamäen yritysalueen jatko-osa ei saanut asemakaavan hyväksymisen jälkeen lainvoimaa valitusten takia. Kohteen rakentaminen siirtyy siten tuleville vuosille.

Puitesopimusurakoitsijoiden kilpailutus tehtiin loppuvuodesta. Puitesopimuskumppaneita on uudessa sopimuksessa edelliseen tapaan viisi kappaletta. Osa yhdyskuntarakentamisen kohteista hankitaan puitesopimuskumppaneilta pääasiassa minikilpailutuksen kautta.

Savilahti 2,6 M€

Neulaniementien töitä on jatkettu kevästä alkaen ja työt ovat edenneet suunnitellusti. Kuluvan vuoden aikana on saneerattu katu Sarastuskaaren risteyksestä Microkadun risteykseen. Välille on tullut yksi paikalla valettava alikulkutunneli, jonka viimeistelytyöt jäävät vuodelle 2026. Kohteessa on käytetty merkittävä määrä betonimursketta.

Sarastuskaaren alueella viimeistely- ja vihertyöt jatkuivat.

Yliopistonranta on toteutettu murskepintaisena. Niiralankatuun liittyvät toimenpiteet ovat valmistuneet.

Ydinkeskustan hankkeet 1,2 M€

Ydinkeskustan alueelle sijoittuvista hankkeista merkittävimmät ovat Mölymäen infran rakentaminen sekä Puijonkadun risteysilta, joka on valmistunut liikenteelle.

Mölymäen infran rakentaminen on jatkunut ja kuluvan vuoden aikana on rakennettu Kopiksenkatu sekä Amiskanrinne Auliksen aukiolle ja sieltä Kaartokadun päähän asti. Keihäskadun rakentaminen välillä Kaartokatu ja Alavanhovintie on myös valmistunut. Rakentamisen yhteydessä on uusittu myös Alavanhovintien ja Keihäskadun risteysalueen liikennevalot. Mölymäen hankkeissa on käytetty uusiomateriaaleja merkittävästi.

Puijonkadun katusuunnitelma on valmistunut. Suunnittelualue koskee väliä Asemakatu – Tulliportinkatu, tämän kohteen suunniteltu rakennusajankohta on siirretty vuodelle 2027.

Katujen ja siltojen peruskorjaukset 9,9 M€

Puijonkadun risteys sillan peruskorjaus moottoritien ylitse on valmistunut.

Pikkukaaren ja Lakeissuontien peruskorjaus on saatu valmiiksi.

Sammallahdentien peruskorjaus on tehty.

Saaristokadun ja Tasavallankadun risteysalueella sekä Saaristokadulla on saneerattu katu ympäristöä. Risteysalueella on uusittu liikennevalot ja Saaristokadulle on toteutettu lisäkaistoja risteysalueelle. Tehdaskadulla on tehty viimeistelytyötä. Nämä työt ovat edenneet tulevan Citymarketin rakentajan kanssa yhteistyössä.

Täydennysrakentaminen 0,25 M€

Useita täydennysrakentamisen asemakaavahankkeita on käynnissä. Kaupunkitekniikka on vastannut näiden alueiden kunnallistekniikan suunnittelusta.

Muut

Asuinalueiden rakentaminen

Saaristokaupunki

Lehtoniemen alueella on tehty katualueen vihertöitä.

Hiltulanlahti 2,2 M€

Hiltulanlahden Kinnulanmäen alueen rakentaminen on jatkunut. Kuluneen vuoden aikana on rakentunut eteläisin osa-alue. Hiltulanlahden työt jatkuivat syksyn aikana Puutossalmentien pohjoispuolella.

Petosen alue 0,18 M€

Petosen alueelle rakentui vuoden aikana Petosentien ja Lehtoniemen liikenneympyrään joukkoliikenteen säännöstelyvalot.

Liikuntapaikat 1,1 M€

Puijon urheilualueella on keskitytty alueen suunnittelutöihin ja lisätutkimuksiin. Kohteena ovat olleet lumetusjohdon rakentaminen Niuvasta, siihen liittyvä siltatyö Rypysuontielle, Puijon saapumisaukio ja Puijon hyppymäistä K90-purkus suunnitelmat. Lumetusjohdon vedenottolupa on lainvoimainen.

Lähiliikuntapaikat sekä ulkoilu- ja leikkipaikat 1,5 M€

Leikkipuistohankkeista on valmistunut Märssypuisto ja Rönönpuisto. Työn alla on ollut myös Katraspuisto, josta osa jää vuonna 2026 toteutettavaksi.

Elinkeinoiniin liittyvät hankkeet 0,5 M€

Valitusten ja muistutusten vuoksi keskeytynyt Neulamäki 2. hanke on korvattu vaihtoehtoisten yritysalueiden esirakentamisella. Ensimmäisenä kohteena on Kylmämäen tontit Matkusentiellä ja toisena tontit Ratarinteenkadulla Ikeaa vastapäätä.

Maaseututaajamat

Nilsia 1,0 M€

Tahkovuoren keskustan alueen suunnitellut työt on saatu valmiiksi. Vuoden aikana toteutettiin Laskukatu, Matkakuja, Tahkonpolku ja sen portaat sekä jalkakäytävä ja pyörävyylä Sääskiniementien varteen.

Nilsian Rantapuiston rakentaminen on valmistunut.

Nilsian keskustaajaman ulkovalaistuksen peruskorjaus on suunnittelussa.

Juankosken alueet 0,35 M€

Kuluvan vuoden aikana on Tehtaankirkontie peruskorjattu.

Muut kohteet 2,5 M€

Maaningalla on korjattu ja uusittu vanhoja ulkovalaisimia.

Kurkimäen kaukaloalueen saneeraus on tehty.

Heinjoen ampumaradalle kaupunki sai valtion kohdennettua avustusta (nk. joululahjarahaa). Avustus käytetään toiminnallisen ampumisen rataan. Hanke on kilpailutettu ja urakoitsija on valittu. Työt ovat edenneet suunnitellusti.

Tervon raja–Ryönänlahti-moottorikelkkareitin kaivinkonetyöt ovat valmistuneet. Myös siltojen tekeminen reitille on käynnissä. Tavoite on, että reitti valmistuu vuonna 2026. Tällä hetkellä reitin tekemiseen on käytetty noin 126 000 euroa. Luontopolkujen ym. kulutoteuma on tällä hetkellä noin 73 000 euroa. Tahkon Rahasmäenreitin perusparantamiseen on investoitu 10 000 euroa.

Koneet ja kalusto

Kaupunkirakennelautakunta

Vuoden 2025 investointi/kalustomäärärahalla on ostettu mittauslaitokone, typpioksidin mittalaite sekä mustan hiilen mittalaite näytteenkuivausyksikköön.

Htv-määrät ja sairauspoissaolot

HTV määrät KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	TP 2023 htv	TP 2024 htv	TP 2025 htv	Muutos 2024 / 2025 htv	Muutos 2024 / 2025 %
Kaupunkisuunnittelupalvelut	40	39	40	1	3 %
Kaupunkitekniikan palvelut	56	61	61	0	-1 %
Maaomaisuuden hallintapalvelut	32	31	30	-1	-2 %
Ympäristö- ja rakenusvalvontapalvelut	51	51	50	-2	-3 %
Johdon tukipalvelut	39	35	19	-16	-45 %
Yhteensä	218	217	200	-18	-8 %

Kaupunkiympäristön henkilötövuosien toteuma vuonna 2025 oli 200 henkilötövuotta, mikä on 18 henkilötövuotta edellistä vuotta pienempi. Vastuualueilla on ollut täyttämättömiä tehtäviä ja virkoja sekä rekrytoinneissa on ollut viivästyksiä. Hallinnon keskittämisen myötä johdon tukipalvelujen henkilöstöä on siirtynyt yhteisiin palveluihin.

Sairauspoissaolot KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	TP 2023 pv/htv	TP 2024 pv/htv	TP 2025 pv/htv	Muutos 2024 / 2025 pv/htv	Muutos 2024 / 2025 %
Yhteensä	9,5	7,1	9,2	2,1	29 %

Kaupunkiympäristön sairauspoissaolot ovat hieman nousseet edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupunkiympäristön toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko vuodelta 2025

Kaupunkiympäristön toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen arviointi toteutettiin kaupunkiympäristön asiakkuusjohtajien ja palvelupäälliköiden itsearviointina. Arvioinnissa käytetyt kysymykset pohjautuivat Kuopion kaupungin sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaiseen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekomalliin. Arviointikehikko koostuu viidestä osa-alueesta: ohjausympäristö, riskienhallinta, valvontatoimenpiteet, tiedonkulku sekä seurantatoimenpiteet.

Ohjausympäristö koetaan kaupunkiympäristön toimialalla pääsääntöisesti toimivaksi ja se vastaa asetettuja tavoitteita. Ohjeistusten koetaan olevan ajan tasalla. Vastuut toimialojen, vastuualueiden ja yksiköiden välillä vaativat kuitenkin tarkentamista esim. useammalle toimialalle kuuluvien hankkeiden vetovastuun osalta. Tehtäviin on tullut muutoksia mm. lainsäädännön muutosten takia eivätkä tehtäväkuvat siten ole välttämättä täysin ajan tasalla. Työhyvinvointisuunnitelmat on tehty joko vastuualue- tai yksikkötasolla.

Riskienhallinta on yleisesti ottaen toimivaa. Strategiset ja operatiiviset tavoitteet on määritelty riittävän selkeästi ja riskikartoitusta sekä -arviointia tehdään säännöllisesti ja se on ajan tasalla. Maailmanpoliittinen tilanne tuo viranomaistyöhön uusia riskejä, joihin ei ole ennakolta osattu varautua. Uusia riskejä ilmenee myös kesken talousarviovuoden. Riskienhallinnassa tulisi kehittää toimialojen ja vastuualueiden keskinäistä yhteistyötä. Riskikartoitus päivitetään vastaamaan uutta johtamisjärjestelmää ja toiminnalle määritellään selkeät tavoitteet, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Valvontatoimenpiteet on pääsääntöisesti koettu riittäviksi. Joissain tilanteissa on kuitenkin ilmennyt epätietoisuutta siitä, miten käyttöoikeuksien ajantasaisuus varmistetaan muutosten yhteydessä. Epätietoisuutta on myös siitä, onko vaaralliset työyhdistelmät tunnistettu ja työtehtävät asianmukaisesti eriytetty tai onko niihin liittyen luotu riittävät kontrollit. Tietosuojadokumentointia on edistetty, mutta työ on edelleen osittain kesken. Tietosuoja- ja tietoturvariskeihin varautuminen koetaan haastavaksi osa-alueeksi. Lisäksi osa vanhoista sopimuksista ei täytä nykyisiä vaatimuksia, minkä vuoksi ne edellyttävät päivittämistä.

Arvioinnin perusteella tiedonkulku ja yhteistyö eri toimialojen välillä eivät kaikilta osin ole riittäviä, mikä heikentää tavoitteiden saavuttamista. Tiedonkulkua organisaation ylimmän johdon taholta toimialoille tulisi tehostaa. Samoin toimialojen välistä tiedonkulkua olisi hyvä parantaa. Poikkeustilanteissa kriisiviestintä eri viranomaisten välillä on ajoittain haasteellista, eikä tieto aina välity riittävän nopeasti.

Toimintaohjeiden noudattamisen valvonta ja arviointi koetaan toimiviksi, ja niitä toteutetaan jatkuvasti. Tarkastuksissa ja auditoinneissa esiin nousseet havainnot käsitellään systemaattisesti, ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin korjaaviin ja kehittäviin toimenpiteisiin. Asiakkaiden ohjaaminen näytteenottoon ruokamyrkytys-epidemiaepäilyksen ilmoituksen yhteydessä on noussut auditoinnissa kehittämiskohteeksi. Myös CAF-arviointia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. CAF-arvioinnin tulosten perusteella organisaation verkkosivuille on luotu avoin yhteydenottokanava. Havaintoja ja kehittämistoimenpiteitä seurataan monella tasolla, kuten tiimipalaverissa, yksikkökokouksissa ja työmaakokouksissa. Erityisesti talouteen liittyviä riskejä tarkastellaan myös johtoryhmissä. Seuranta toteutetaan myös osavuositarkastusten raportoinnin yhteydessä. Lisäksi joissain yksiköissä on otettu käyttöön Plandisk-vuosikello ja säännöllinen laatutyö. Tulevalla tilikaudella hyödynnetään aiempaa aktiivisemmin vuosikelloa seurannan tukena. Yksikön säännöllistä laatutyötä jatketaan jatkuvan parantamisen mallin mukaisesti.